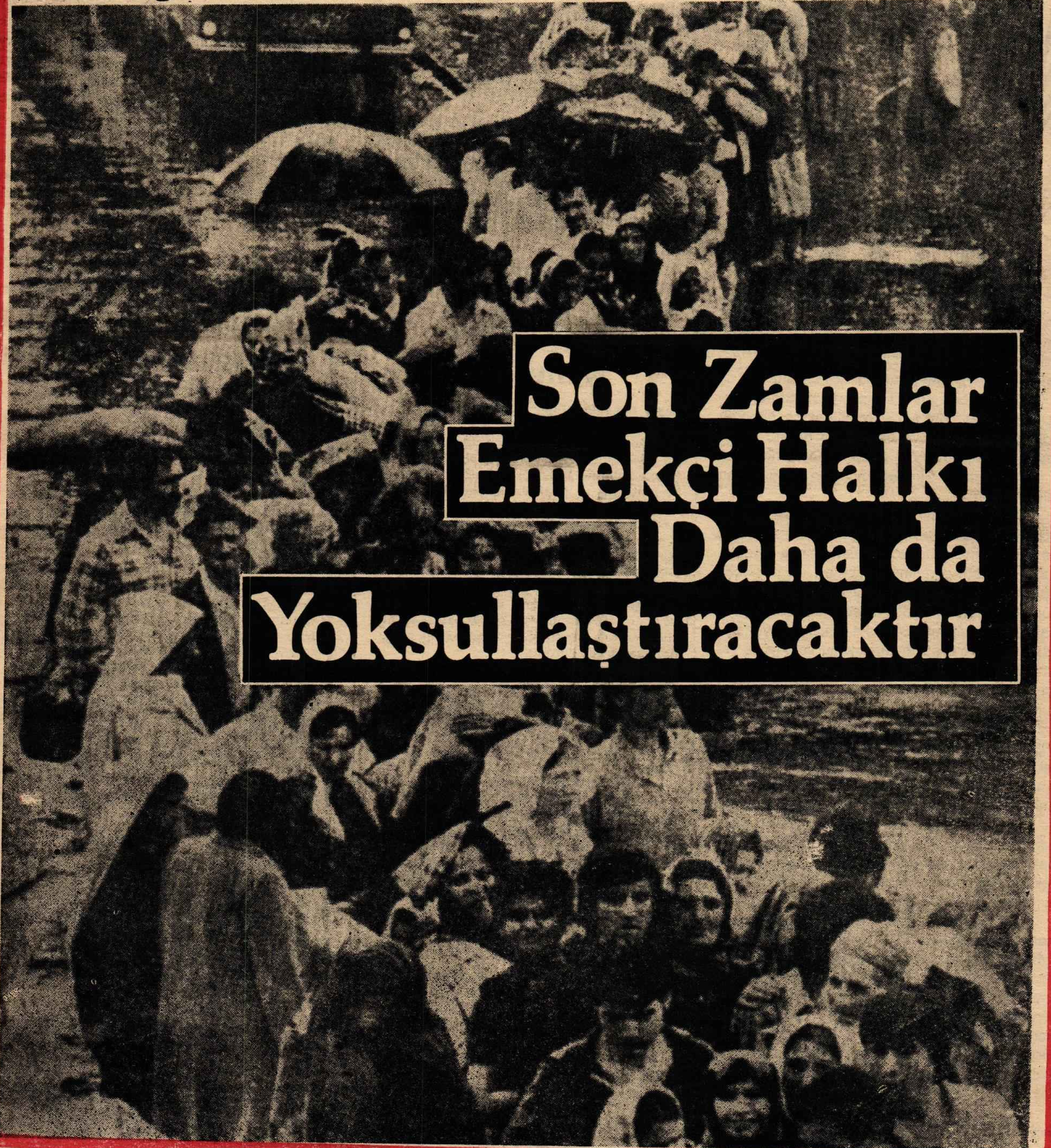
birlik

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR / 19 MART 1979 / Fiyatı : 10 Lira / SAYI : 5

Sosyal Demokrasi Baskılara Boyun Eğdi

Son Zamlar Emekçi Halkı Daha da Yoksullaştıracaktır

'den haberler

TSİP DELEGASYONUNUN SAHRA VE CEZAYİR GEZİSİ

R.A.S.D.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi MYK üyeleri Ali Kar ve Tektaş Ağaoğlu Sahra Demokratik Arap Cumhuriyetinin 3. Kurluş yıldönümü törenlerine Türkiye'den POLISARIO Cephesinin davetlisi TSİP delagasyonu olarak katıldılar.

27-28 Şubat günleri yapılan törende bir konuşma yapan TSİP MYK üyesi Tektaş Ağaoğlu Batı Sahra halkına ve onun öncü örgütü POLISARIO Cephesine TSİP yönetiminin ve tüm Parti militanların ve Türkiye halkının dayanışma duygularını iletti.

Ali Kar ve Tektaş Ağaoğlu 28 Şubat günü POLISARIO Cephesi Genel Sekreteri ve Devrim Komuta Konseyi Başkanı Muahammed Abdulaziz'le özel bir görüşme yaptılar. Görüşmede TSİP temsilcileri POLISARIO Cephesinin 3. Yıldönümü törenlerine dair izlenimlerini aktararak Batı Sahra halkının 18 devlet temsilcisi, yetmişe yakın parti ve örgüt delagasyonu ve ikiyüze yakın gazetecinin katıldığı törenlerde bir kere daha somutlanan büyük siyasi ve diplomatik başarısından ötürü Genel Sekreter Abdülaziz'i kutladılar, kendisine Türkiye sosyalist ve ilerici güçlerinin Batı Sahra halkının haklı davasını destekleme kararlılığını ve Polisario Cephesiyle yakın dayanışma duygularını ilettiler. Ayrıca Batı Sahra halkının öncü gücü POLISARIO Cephesi ile Türkiye Sosyalist İşçi Partisi arasındaki dostluk ve kardeşlik ilişkisinin bu ziyaretle daha da pekişmesinden duydukları memnunluğu belirterek her iki partinin ilerde daha da yakınlaşması temennisini dile getirdiler.

POLISARIO Cephesi Genel Sekreteri Muhammed Abdülaziz TSİP temsilcilerinin dile getirdikleri dayanışmanın mücadelelerinde kendilerine güç kattığını, POLISARIO Cephesi ile Türkiye Sosyalist İşçi Partisi arasında yakın ilişkilerin gelişmesine bu bakımdan da büyük değer verdiklerini belirtti ve TSİP'in Türkiye'de ve tüm Orta Doğu bölgesinde Sahra halkının haklı davasının «sözcüsü» olacağına, o bölgede karşılaştıkları «suskunluk perdesi»nin yırtılmasına katkıda bulunacağına güvendiklerini söyledi.

TSİP temsilcileri, Genel Başkan Ahmet Kaçmaz'ın POLISARIO Cephesi Genel Sekreteri Muhammed Abdülaziz'e gönderdiği kutlama mesajını da kendisine verdiler.

Batı Sahra dönüşü Cezayir'de iki gün kalan Ali Kar ve Tektaş Ağaoğlu FLN (Ulusal Kurtuluş Cephesi) merkezini ziyaret ederek FLN Merkez Komitesi üyesi Sovisi Abdülkerim, milletvekili Beşir Memonoar ve Uluslararası İlişkiler Bürosunda Gaba Abdülmumen ve Oulmane Selim' le görüştüler. Bu toplantıda da FLN ile TSİP arasında TSİP 2. Kongresine Cezayir temsilcilerinin katılmasıyla başlayan yakın ilişkilerin geliştirilmesi üzerinde duruldu.

TSİP MYK üyeleri Ali Kar ve Tektaş Ağaoğlu Cezayir'de ayrıca Vietnam Sosyalist Cumhuriyetinin Cezayir büyükelçisi Tran Van Hung'u ziyaret ederek kendisine Pekin saldırganlarının Vietnam topraklarına tecavüzünün bütün dünyada olduğu gibi Türkiye'de de tüm sosyalist, demokrat ve ilerici güçlerce nefretle kınandığını bildirdiler ve Pekin yönetiminin karşı-devrimci siyaset ve davranışları konusunda parti tavrını açıkladılar. TSİP temsilcileri Vietnam'ın Cezayir elçisine Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin ve Türkiye ilerici güçlerinin her zaman Vietnam halkının ve onun sosyalizm mücadelesinin yanında olacaklarını söylediler.

TSİP 2. Kongresi'nde Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti'nin güvenliği hakkında alınan Kongre kararını, Çin saldırısı karşısında TSİP'in yayınladığı bildirilerin ve ÇHC Ankara elçisine gönderilen protesto mektubunun metinlerini ilettiler.

Vietnam'ın Cezayir Büyükelçisi ise bu görüşmenin son derece yararlı olduğunu Türkiye halkının ve TSİP'in görüşlerini öğrenmekten kıvanç duyduğunu belirterek «TSİP'in proletarya enternasyonalizmi konusunda gösterdiği duyarlılığa şükranlarını» ifade etti. «Türkiye'deki tüm dostlarımıza temin etmek isterim ki, Vietnam bu saldırıyı geri püskürtecek, bölgede sosyalizmi ve barışı azimle koruyacaktır» dedi.

Tektaş Ağaoğlu 12 Mart 1979 günü yurda dönmüştür. Ali Kar daha bir süre Federal Almanya'da kalarak, Almanya ve İsviçre'deki Türkiyeli işçilerle toplantılar yapacaktır.

T. Ağaoğlu'nun Sahradaki Konuşması

Sayın Bakanlar Konseyi Başkanı!
Sahra halkı!

Bu şanlı günde sizin aranızda, topraklarına dönmeye yekvücut kararlı olan kahraman Sahra halkının arasında olmaktan son derece mutluyuz ve şeref duyuyoruz. Kutsal mücadelenizde çok yakında başarıya ulaşıp ülkenizin tümünü kurtaracağınıza inancımız tamdır. Böylece emperyalizme ve işbirlikçilerine ölümcül bir darbe daha indireceksiniz. Dünyanın ezilen halklarının kurtuluş hareketi günden güne hızlanıp gelişiyor. Ve sizin kararlı mücadeleniz, askeri olduğu kadar siyasi ve diplomatik alanlardaki somut başarıyla, bütün dünyada özgürlük ve bağımsızlık aşığı halklara örnek oluyor.

Şimdiye kadar elde ettiğiniz başarılarda kendi payınız muazzamdır, fakat sizin başarılarınız da, enternasyonalist dayanışma olmadan, halkların özgürlük, bağımsızlık ve sosyal ilerleme için verdikleri savaşın tam sonuca ulaşamıyacağı gerçeğinin açık tezahürüdür.

Biz Türkiye'den geliyoruz. Türkiye halkı da geçmişte emperyalizme karşı savaştı. Bugün biz bu savaşı değişik koşullarda, daha ileri hedefler için, yurdumuzda demokratik halk iktidarını kurmak ve sosyalizmi gerçekleştirmek için sürdürüyoruz. Türkiye'den davetli gelen Türkiye Sosyalist İşçi Partisi delegasyonu olarak size proletarya enternasyonalizminin her zaman sarsılmaz savunucuları olan parti yönetimi ve militanlarının ve Türkiye halkının en derin dayanışma duygularını getirdik.

Yaşasın Kahraman Sahra Halkı!

Yaşasın Sahra Demokratik Arap Cumhuriyeti!

Yaşasın POLISARIO Cephesinin Şanlı Mücadelesi!

Yaşasın Emperyalizme Karşı Savaşın Halkların Kurtuluş Hareketi!

TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz'ın Polisario Cephesi Genel Sekreterine Gönderdiği Mesaj

MUHAMMED ABDELAZİZ
POLISARIO CEPHESİ GENEL SEKRETERİ
VE DEVRİM KOMUTA KONSEYİ BAŞKANI

Sahra Demokratik Arap Cumhuriyeti'nin 3. Kuruluş Yıldönümü Töreninde TSİP MYK Üyesi Tektaş Ağaoğlu'nun yaptığı Konuşma:
Sayın Genel Sekreter ve Devrim Komuta Konseyi Başkanı!

Sahra Halkının İspanyol sömürgecilerine, Fas ve Moritanya istilacılarına karşı vermekte olduğu bağımsızlık savaşı tüm dünya halklarının sempatisini kazanmıştır. Bu mücadelenin öncüsü Polisario'nun kararlı ve fedakâr savaşı sonunda kurulan Sahra Demokratik Arap Cumhuriyeti'nin 3. yıldönümünü yürekten kutluyoruz. 2. Kongremize bir delegasyonla iştirak eden Polisario, emperyalizme karşı mücadele eden halklarımız arasındaki yakınlaşmaya katkıda bulunmuştur. Şimdi SDAC'nin 3. kuruluş yılı kutlamasına Partimiz'den bir delegasyonun çağrılı olması, hem örgütlerimiz arasındaki ilişkilerin gelişmesine, hem de halklarımız arasındaki dayanışmanın pekişmesine hizmet edecektir.

Partimiz, halkların emperyalizme ve dünya gericiliğine karşı vermekte oldukları bağımsızlık savaşlarını daima desteklemiş, tüm barış ve ilerleme güçleriyle birlikte saf tutmuştur. Partim adına Sahra halkının öncüsü Polisario'ya, bağımsızlık savaşının nihai zafere ulaştırılmasında başarılar diler, SDAC'nin kuruluşunun 3. yıldönümünde sizi ve yiğit Sahra halkını kutlarım.

Kardeşçe selamlar.

Ahmet Kaçmaz
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
Genel Başkanı

Son zamlar ekonominin kesin iflasını yakınlaştırmıştır

BİRLİK

Beklenen zamlar nihayet sökün etti. Uzunca bir süredir «ekonomik önlemler paketi»nden söz ediliyordu. Bu «paket»in içinde çeşitli zamların da olduğu herkesin malumuydu. Başbakan'ın önce «işveren» sonra işçi, daha sonra da her iki sınıfın temsilcileriyle birlikte yaptığı toplantılardan sonra «ekonomik önlemler paketi»nden ilk çıkan zamlar oldu. Gerçekten de yapılması en kolay olan buydu! Daha önemlisi zamların faturasını ödeyecek olan ilk başta emekçilerdi, halktı. Ve Başbakan halktan «özveri» istemişti! Şimdi yapılan zamlarla özveri —Türkçesi, yani halkçası *fedakârlık* —bir oldu bitti haline getiriliyordu.

70'li yılların ikinci yarısından itibaren hız kazanan pahalılık günümüz Türkiye'sinin en belirgin özelliği. Temel mallara Hükümet tarafından yapılan son zamlar olmadan da hızla artan fiyatlar, dar gelirli milyonlara hayatı cehennem etmiştir. Son zamlar ise emekçi yığınların, çalışarak geçinen geniş kitlelerin iyice yoksullaşmaları ve düşkünleşmeleri sonucunu getirecektir.

Döviz darboğazında bunalan sosyal demokrasi, artık petrol için gerekli yabancı parayı dahi karşılayamaz hale geldiğinden, bir türlü açılmayan dış kredi musluklarının açılmasını sağlamak için IMF'nin dayattığı şartlara razı olmaktan başka çare bulamadı. IMF ise yeşil ışığı yakmak için bir tek şey istiyor. *Türkiye ekonomisi krediyi açacak emperyalist finans tekellerine güven verecek bir statüye kavuşsun...* Yani kredi verecek olanlar aynı zamanda bu kredinin geri ödeneceğine inansınlar!.. Bunun da çaresı Türkiye'nin dış ödemeler açığındaki olumsuzluğun giderilmesi, Türkiye'nin aldığı kredileri geri ödeyebilmesi için devamlı dövize muhtaç durumdan kurtulması. IMF bunun sağlanabilmesi için en kestirme yola başvuruyor ve Türkiye'ye ithalatını düşürmesini öneriyor. İthalatın düşürülmesi ise üretimin kısılmasıyla mümkün. Çünkü montajcı olan sanayi büyük oranda ithal girdilerine dayanıyor. Üretimin kısılmasının piyasa ekonomisinde ayarlanmasının belli başlı yolu tüketime olan talebin düşürülmesi, bunun için de temel malların fiyatlarının yükseltilmesidir. Böylece ülkede yığınsal planda tüketim yapan kitlelerin alım gücü azalacağından —çünkü bunların gelirleri böylesine devasa zamları karşılayacak şekilde yeniden ayarlanamaz, hatta büyük bölümünün sabittir— tüketime olan talebin düşeceği varsayılır.

İşte IMF'nin başka «yan tedbirler»le birlikte Türkiye'ye önerisi baştan beri bu olmuştur. Ve bu doğrultuda çeşitli kereler zam furyaları da gelmiştir. Ancak tüketimi kısıcı diğer «tedbirler» yeterince uygulanamadığından enflasyonist gidişin önü alınamamış, sonuçta önceki zamların daha büyük zamları doğurduğu kısır bir döngü içine girilmiştir.

Temel mallara yapılan son zamlar IMF'nin istediği «ekonomik istikrar»ı sağlayacak mıdır? Yani yükselen fiyatlar karşısında tüketim talebi düşecek, ithalat azalacak ve Türkiye aldığı krediyi geri ödeyebilir bir konuma gelecek midir? Hiç sanmıyoruz. Çünkü Türkiye'de sigara dahil pek çok malın üretimi asgariye düşmüştür. Pek çol mal piyasada bulunamamakta, bulunduğunda da esas fiyatının bir kaç misline karaborsası yapılmaktadır. Bu şartlarda zamlar ne kadar yüksek tutulursa tutulsun talep yine de düşmemek eğilimini gösterecektir. Çünkü hemen her malın piyasaya arzı zaten çok düşük seviyededir.

Petrolün durumu ise işi iyice içinden çıkılmaz hale getirmektedir. Bir varil petrolün fiyatı 11 dolardan 20 dolara doğru hızla tırmanmaya başlamıştır. Türkiye'de enerjiden taşımacılığa, ısıdan gübreye dek pek çok şey petrole dayalı olduğundan bugün petrol en hayati konu haline gelmiştir. Benzin istasyonları önünde uzayıp giden kuyruklar petrol konusundaki darboğazın nasıl gittikçe daha sıkıştığının kanıtıdır. Gazeteler elde edilen her «kuruş» dövizin petrole yatırıldığını yazmaktadırlar. Gerçekten geçmiş yıllarda 1,5 milyar doları aşan petrol ithalatı şimdi 2 milyara doğru yükselmek eğilimindedir. Ve Türkiye'nin tüm ihracatının bu meblağı karşılayacağı şüpheli hale gelmektedir.

Bugün ekonomideki en hayati kalem olan petrole bile döviz bulunamazken çeşitli üretim alanları için gerekli ithal girdilerine döviz nasıl bulunacaktır? Söz gelimi sigara kâğıdı ithal edilmediğinden halk Bafra'ya, Birinci'ye hasret gitmektedir. Daha düne kadar filtreli sigara şartlanmasından, büyük şehirlerde bir hayli rağbetten düşmüş olan bu sigaralar karaborsada filtreli sigara fiyatına satılır olmuştur. Şimdi sigaraya yapılacak zam, değil sigara tüketimini azaltmak, acaba sigara kuyruklarını kısaltacak mıdır?

Dahası, son derece düşük hayat standardına rağmen, özellikle şehirler halkı belirli bir tüketim seviyesine erişmiştir. Bu tüketim zamlarla kısıtlanabilecek midir? Bir başka deyişle işçiler, diğer emekçiler, yapılan zamları sessiz sedasız kabullenip bir kısım tüketimlerden vazgeçecekler midir? Ekonomik mücadelenin günümüzde erişmiş olduğu seviyede, özellikle işçi sınıfının, zam oldu bittilerini sineye çekmesi düşünülemez. Ve zamların etkilerini gidermek üzere dar gelirlilerin sürdüreceği mücadele, —şayet «sopa»yla bastırılmazsa— emperyalistlerin ve yerli işbirlikçilerinin zamlardan umdukları «istikrar»ı mutlak, çelmeleyecektir.

Kısacası sonradan görme açgözlü burjuvazi, onun tutucu ve siyasi temsilcileri ülke ekonomisinin emperyalizme bağımlanıp, tüm kaynakların çarçur edilmesinde öylesine gözlerini karartmışlardır ki, bugün Türkiye'nin ekonomik problemine, sosyal demokrat dahi olsa, burjuva politikalarıyla çözüm bulma imkânı kalmamıştır. Sosyal demokrası ise meşhur kararsızlığı ve ikircikliğiyle bocalayıp durukça çareyi sermayenin direktiflerine uymakta ve emparyalizm ile uzlaşmakta görmektedir. Oysa onlar ve onların şimdiye dek uyguladıkları ekonomik politikalarıdır Türkiye'yi bu hale getiren! Ama sosyal demokrasi tarihsel miyopluğu nedeniyle bu çok açık gerçeği görmemek için direnmekte ve zorlukları «Batı» ile çözümlemek çerçevesinden çıkmaya niyeti olmadığını, çeşitli konulardaki tutumlarıyla açıkça göstermekte, yani devamlı emperyalizme güven verme çabası içinde olmaktadır. Oysa görünen köy kılavuz istememektedir. Bu gidişle ne dış kredi musluklarının açılacağı vardır, ne de tüm dövizin petrole gitmesinin önlenmesi ihtimali!

Üstelik petrole bağımlılığın azaltılması da, hiç olmazsa başlangıçta bir ölçüde dış kaynak meselesidir. Çünkü, diyelim enerjinin petrole bağımlılıktan kurtarılması bile hem bir süreç meselesidir, hem de dönüşümler için yeni dış kaynaklar gerektirir. Ve sosyal demokrasinin, çözümü tamamiyle «Batı»da arayan, bu nedenle de «Batı»nın ekonomik, siyasal, askeri, kültürel ilişkileri içinde kalmayı esas kabul eden politikasıyla dış kaynaklar meselesinin çözüme ulaştırılması olası değildir .Son yapılan zamlar enflasyonist gidişi iyice körükleyecek, yabancı paranın serbest kuru daha da yükselecek ve külliyetli miktarda devalüasyon kaçınılmaz hale gelecektir. Ekonominin kesin iflasına pek bir şey kalmamıştır.

(Devamı 14. Sayfada)

türkiye'den

Bağımlılığın Sonu Ekonomik ve Siyasal İflastır

HÜSEYİN HASANÇEBİ

Ecevit Hükümeti, artık bütün umutlarını yitirmiş olmanın rahatlığı içinde bulunuyor!

Emekçi sınıflar açısından «hayatın çekilmezliği» kavramı büyük ölçüde geçersiz hale geldi ve bu kavramın yerini «sosyal demokrasinin çekilmezliği» kavramı aldı. Emekçiler hayatın gösterdiğini görmekte zorluk çekmediler. Bundan sonra da dozu ne olursa olsun, sosyal demokrasiden gelecek saldırıları göğüslemekte zorluk çekmeyecekler. Çünkü şimdi, yönelimler ve tercihler bakımından geniş emekçi yığınları, umutlarını yitirmiş bulunan sosyal demokrasi kadar rahattırlar!

Ne ki, emekçilerin bu rahatlığı kısa sürede sosyal demokrasinin rahatsızlığına dönüşecek gibidir. Bilimsel öngörülerin ve tespitlerin 1978 başlarında saptadıkları «son»un ilk aşaması bugün tam bir ekonomik iflas olarak somutlanmış bulunuyor. İkinci aşamada egemen iktidar güçleri, dış desteklerini kaybetmiş olarak ve salt *kendi güçleriyle* bastırmayı deniyorlar. Hesaplaşmanın bu aşamasında sosyal demokrasi kendi safını belirlerken, esas kimliğine bürünmenin sancılarını da çekiyor. Hâlâ daha, iflâsın eşiğindeki bir ülkede, emekçilerle patronları bir masaya oturtmanın sonuçlarına umut bağlamanın abesliğini görebilmiş değil. Emperyalizme bağımlı ekonominin, kuruyan dış kaynaklardan sonra kendi varlık koşullarına da kuşkuyla bakmasının zorunluluğunu kavrayabilmiş değil. Ve bütün bunların, sosyal demokrat hayalciliğine sığmayacak kadar katı gerçekler olduğunu anlamaktan uzak bulunuyor.

Bundan sonrası, sosyal demokrasinin öğrenmesiyle geçecek. Ancak onun öğrenmesi, kendisinin geleceği ve elde etmeye çalıştığı sonuçlar bakımından hiç bir şeyi değiştirmeyecek. Çünkü, sosyal demokrasinin, umudunu yitirmekle birlikte, yönünü bağladığı emperyalist metropollerde de hayatın gerçeği başka türlü gelişmiyor. Bağımlı ekonomilerin kaderi, bağlı bulundukları ekonomilerin kaderinden bağımsız olarak tesbit edilmedikçe, bunun mimarı olan sınıf güçlerinin etkinliği siyasal arena da kendini göstermedikçe ulusal ya da yerli ekonominin iflas etmesi kaçınılmazdır.

Bu nesnel ilişkinin diyalektiğini saptırmak ya da dondurmak umudu sosyal demokrat siyasetin evrensel hastalığıdır, lakin Türkiye'de böylesi umutların boşa çıkması için gerekli olan zaman biraz hızlı geçmiştir veya kısa olmuştur. 1978 yılı başlarında şekillenen «kurtarma» veya «imar» programı, aradan 15 ay geçmeden iddiasını yitirmiş, son bir gayretle, tekelleri kurtarma adına, emekçi yığınlara karşı tam bir saldırı programına dönüşmüştür. Bu noktadan sonra ister istemez, demokratik haklara ve özgürlüklere tırmanmak istiyecek, Batı'dan beklenen «oksijen çadırı» gelinceye kadar da soluğu diri tutmaya çalışacak.

Bu «çadır» hiç gelmiyeceğine göre de, kendi çerçevesinde ürettiği hayalciliği sosyal demokrasiyi bile rahatsız etmeye başlayacak, *sosyal barış* batağında bulamadığı hayat alanını, daha gerçekçi zeminlerde aramaya başlayacaktır. Nitekim, yeni «önlemler paketine» bütün sınıfların imzasını attırma denemesi boşa çıkmış, emekçi sınıf temsilcilerinin bir bölümü, yetersiz bile olsa, genel eğilimi somutlayarak Başbakan'ı kendi «suçlarıyla» başbaşa bırakmışlardır.

Ekonominin iflas noktasına vardığı yerde yeni siyasal konumlar da ortaya çıkar. Batı'nın kurtaramadığı «demok-

(Devamı 14. Sayfada)

DİSK'in Örgütsel Birliği ve Disiplini

DİSK'in örgütsel birliğine yüksek değer biçtiğimizi, bu birliği zedeliyecek veya tehlikeye sokacak gurupçu ve faydacı tutumlara, girişimlere karşı olduğumuzu hemen herkes biliyor. İşçi sınıfımızın genel çıkarları ve özellikle içinde bulunduğumuz koşullardaki özlemleri ve talepleri, tüm emekçi sınıfların, ekonomik-demokratik ve siyasal alandaki birliğine büyük önem yüklüyor. Bu önem, emekçi örgütlerine yönelen ve gittikçe yoğunluk kazanan, gerici-faşist saldırılar ve sosyal demokrat «ele geçirme» operasyonları karşısında daha da artıyor.

Göregeldiğimiz gibi, demokratik örgütlere dışarıdan yöneltilen bu saldırılara, kimi gurupçu ve faydacı tutumlar da eşlik etmekte veya çanak tutmaktadırlar. Onların bu tutumlarının sunduğu elverişli olanaklar, emekçi hak ve özgürlüklerinin düşmanlarına yarıyor. TÖB-DER'de, DİSK'de, Maden-İş'de, KÖY-KOOP'da ve diğer emekçi örgütlerinde ve sendikalarda bu olayları somut olarak yaşadık. Ve gördük ki, emekçiler kitlesinin uyanıklığı ve kararlılığı, bu türden oyunları bozabiliyor, boşa çıkarabiliyor. Yine de bu yanlış tutumların demokratik güçlere zarar vermediğini, örgütlerin emekçi sınıflar içindeki saygınlıklarına gölge düşürmediklerini söyliyemeyiz. Onların açtıkları gediklerden egemen güçler sızmayı deniyorlar, sosyal demokrasi bu kapıdan etkinliğini tırmandırmayı, emekçi halk muhalefetini «uysallaştırmayı» umuyor.

Bu ve benzeri tutumlara karşı mücadele etmek, demokratik güçlerin birliğinden yana olan herkesin görevidir. Gurupçuluğun ve faydacılığın hoşgörüyle karşılanmasını beklemeye hiç kimsenin hakkı yoktur.

Ancak, gurupçu ve faydacı eğilimlerle mücadele etmenin yöntemi ve dozu, her zaman, örgütsel birliğin korunması çerçevesinde olmuştur ve olmalıdır. Nasıl örgütsel birlik gurupçuluğa feda edilemez, gurupçulukla mücadelenin yöntemine de feda edilmemelidir. Örgüt kitlesinin iradesi öne çıkarıldığında, gurupçu ve faydacı eğilimlerin etkisiz hale getirildiğini, en somut örneğini TÖB-DER' de görmüş bulunmaktayız.

Maden-İş, Bank-Sen, Baysen-İş sendikalarının bir yıllığına, Yeraltı - Maden-İş sendikasının da 4 aylığına DİSK'den ihraç edilmeleri olayına bu temel prensipler açısından baktığımızda, işçi sınıfımızın içinde bulunduğumuz koşullardaki birlik ihtiyacına ve demokratik güçlerin birliğine olumsuz etkilerde bulunabilecek gelişmelere kapı aralandığını görmekteyiz. Bu, hem DİSK'in örgütsel birliğine dışardan saldıranların, hem de, bizzat ihraç edilen sendika yöneticilerinin, tahribatlarının ve olumsuzluklarının önüne geçilmesi bakımından umulan sonucu doğurmayacaktır, hem de her yönlü istismara açık olacaktır. DİSK içinde öteden beri «İlerleme gurupçuluğu» ekseni etrafında yaratılmak istenen ve bir kısım naylon sendikalarla da beslenen bloklaşmaya meşruluk kazandıracak ve görüntüsel planda bile olsa bu türden hevesleri haklı kılacak sonuçlar, işçi sınıfının örgütsel birliği açısından son derece sakıncalıdır. Kaldı ki, adı geçen sendika yöneticilerinin böylesi sonuçların doğması yönünde ısrarlı ve belki de «planlı» çabalar içinde bulunduklarının da gözardı edilmemesi, işçi sınıfının nice özveriler pahasına yarattığı bu sendikaların, bir avuç yöneticinin babasının çiftliği olmadığının hesaba katılması gerekmektedir. Bu sendikalar içinde «demokratizm» için verilen mücadele, eyyamcı ve gurupçu eğilimleri mutlaka etkisiz hale getirecek yönde ve güçtedir.

Bu nedenle, DİSK'in örgütsel birliğine aykırı tutumlardan ötürü bir kısım sendikacıların cezalandırılması, sendikalar içinde DİSK ilkelerinin egemen kılınması örgütsel işleyişin bir gereği olarak savunulsa bile, ihraç edilen sendika yöneticilerinin belli bir siyasal çizginin yandaşı olmaları nedeniyle, bir kısım sendikacıların ihracı boyutlarında olayı sunmak ve kabul ettirmek inandırıcı ve mümkün değildir. Bu nedenle ihraçların DİSK içinde belli bir siyasi çizgiyi hedef aldığını söylemek mümkündür ve bu, sorunun, örgütsel birlik çerçevesinde ele alınmadığını kanıtlamaktadır.

«İlkelerde savaş, devrimci kardeşlik» diye belirlenen şiar, sadece siyasi mücadelenin usluplarından biri değil, aynı zamanda işçi sınıfının kendisine bakış açısının ve seçtiği yaşama biçiminin de adı olmalıdır. Bu şiar'da taraf olmayanlar ise, emekçi sınıf güçlerinin birliği kapsamında yüklendikleri sorumluluğu hakkıyla taşımayı başarmak zorundadırlar.

İnsan Haklarına ve Siyasal Demokrasiye Yeni Bir Saldırı

Geçtiğimiz hafta C. Başsavcısı Türkiye Emekçi Partisi'nin kapatılması için Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu. TEP hakkında açılan dava Anayasa'nın 57. maddesine ve Siyasi Partiler Kanunu'nun ünlü 89. maddesine dayandırılmaktadır. Bilindiği gibi 12 Mart döneminde de TİP aynı maddelerin gerekçe gösterilmesiyle kapatılmıştı. Önce bu anti-demokratik girişimin hukuki yönüne değinmek istiyoruz:

GEREKÇE MADDELERİ NE DİYOR?

Sözkonusu anayasa ve yasa maddelerinde şöyle denilmektedir: «Siyasi partilerin tüzükleri, programları ve faaliyetleri, insan hak ve hürriyetlerine dayanan demokratik ve laik cumhuriyet ilkelerine ve devletin ülkesi ve milletiyle bölünmezliği temel hükmüne uygun olmak zorundadır. Bunlara uymayan partiler temelli kapatılır.» (Anayasa, Madde: 57/1)

«Siyasi Partiler, Türkiye Cumhuriyeti ülkesi üzerinde milli veya dini kültür farklılıklarına yahut dil farklılığına dayana azınlıklar bulunduğunu ileri süremezler. Siyasi partiler, Türk dilinden ve kültüründen gayrı dil ve kültürleri korumak veya geliştirmek veyahut yaymak yoluyla Türkiye Cumhuriyeti ülkesi üzerinde azınlıklar yaratarak millet bütünlüğünün bozulması amacını güdemezler» (648 Sayılı Siyasi Partiler Kanunu Madde: 89)

TEMEL İNSAN HAKLARI NE DİYOR?

Türkiye'nin imza koyduğu Lozan Antlaşması, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, Avrupa İnsan Haklarını Koruma Sözleşmesi ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Nihai Senedi ise insan temel hak ve özgürlüklerini güvence altına almakta, dil, din, ırk ve mezheplerden olan yurttaşların haklarını eşit ve istismasız olarak savunmaktadır.

Lozan Antlaşmasında «azınlıklar sorunu» yer almakta ve azınlıkların temel hakları savunulmaktadır. Aynı şekilde, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve Roma Sözleşmesi de bu hakların korunmasını öngörmektedir.

Helsinki Belgesi'nde ise şöyle denilmektedir:

«... 7 Topraklarında ulusal azınlıklar bulunan iştirakçi devletler bu azınlıklara da insanların kanun önünde eşitlik haklarını tanırlar, insan haklarından ve temel özgürlüklerden gerçekten yararlanma imkanı verirler ve bu şekilde azınlıkların yasal çıkarlarını korurlar.»

«... 8 Halkların haklarının eşitliği ve halkların kendi kaderini tayin hakkı ilkesi ışığında bütün halkları, tamamen hür olarak, istedikleri şekilde, hiçbir dış baskı olmadan iç ve dış statülerini belirlemek hakkına her zaman sahiptirler...»

Keza aynı belgenin IV'üncü bölümünde şöyle denilmektedir:

«Ulusal azınlıklar ve bölgesel kültürler: İştirakçi devletler, ulusal azınlıkların veya bölgesel kültürlerin kendi aralarında kültürün çeşitli alanlarında katkıda bulunabileceklerini kabul ederler. Kendi topraklarında böyle azınlıklar veya kültürlerin varolması halinde vatandaşların kanuni çıkarlarını gözönünde bulundurarak bu katkıyı kolaylaştırmaya karar vermişlerdir».

İNSAN HAKLARINI ASIL ÇİĞNEYEN KİM?

Görüldüğü gibi, TEP alehine açılan dava «insan haklarını korumak» için değil, tam tersine onların çiğnenişinin yeni bir yansımasıdır. Bu nedenle TEP'in kapatılmak istenmesi, Türkiye Cumhuriyeti'nin imzalamış olduğu insan temel hak ve özgürlüklerine ve demokratik hukuk ilkelerine bütünüyle aykırıdır.

Çünkü insan haklarını ve yurttaşların özgürlüklerini savunmak, yukarıda sözü edilen uluslararası belgeler ve ilkelere uymakla mümkündür. Bu yapılmadıkça, «özgürlükçü demokrasi, özgürlükçü demokrasi...» diye diye özgürlüklerin ve demokrasinin çiğnenmesinden başka birşey yapılmamış olur.

Meselenin genel hukuki boyutu, bu nedenle sadece TEP'i değil, doğrudan doğruya ülkemizdeki temel insan haklarını doğrudan doğruya ilgilendirmektedir.

İkinci olarak, TEP'in T.C. yasalarına göre «suç işlediği» iddiası da gerçek dışıdır. Çünkü, bu parti dört yılı aşkın bir zamandır yasal olarak çalışmaktadır ve partinin tüzük ve programı İçişleri Bakanlığı tarafından onaylanmış, Anayasa Mahkemesi tarafından incelenmiştir. Böylelikle TEP'in zikredilen maddeleri ihlal ettiğini iddia etmek ve kapatma işlemine mehaz göstermek inandırıcı değildir. Bu da bir başka önemli anti-demokratizm'dir.

SİYASAL DEMOKRASİYE YÖNELEN YENİ BİR GİRİŞİM

Olayın hukuki yanından başka, bir de özgül siyasal boyutu vardır. Türkiye'de demokrasi düşmanı faşist bir parti ülkeyi kana boyarken ve her davranışıyla suç işlerken, şiddet kundakçılığı yaparken bu halk ve demokrasi düşmanı, insanlık suçlusu parti karşısında güçsüz kalan sosyal demokrasi, demokrasiyi savunan bir sol siyasal kuruluşu kapattırmak istemektedir.

Böylece anti-demokratizmin CHP eliyle tırmandırılması şimdi demokrasi yanlısı partileri kapatmaya kadar varmıştır.

Bu nedenle, TEP'e karşı yöneltilen girişim, siyasal demokrasiye karşı yoğunlaşmakta olan baskıların yeni bir yansımasıdır.

Siyasal Örgütlenme Hakkı

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Başkanlık Kurulu yaptığı açıklamada, TEP'in kapatılması isteğiyle Anayasa Mahkemesi'nde dava açılmasını, «siyasal örgütlenme hakkı üzerindeki baskı ve kısıtlanmaların bir parçası olarak» nitelendirmiş, anayasal güvence altında bulunan siyasal örgütlenme hakkının serbestçe kullanılmasını engelleyen antidemokratik yasa hükümlerinin kaldırılması gerektiğini söylemiş ve «faşist bir parti ülkeyi kana bularken, demokratik ve solcu bir partinin kapatılmak istenmesi, vahim ve hazindir» demiştir.

TSİP Başkanlık Kurulu'nun açıklaması şöyledir:

«1961 Anayasası, siyasal çalışma ve örgütlenme hakkını, hiç bir kısıtlamaya tabi tutmaksızın güvence altına almış ve siyasal partileri anayasal düzenin vazgeçilmez unsurları olarak değerlendirmekle, siyasal çalışmaya yönelik kısıtlayıcı girişimlere itibar etmemiştir. Hal böyle iken, çeşitli anti-demokratik yasa hükümleri, siyasal iktidarların keyfi yorum ve uygulamaları sonucu, anayasal bir hakkın kullanılmasını engellemek ve hatta siyasal çalışmanın her biçimini ortadan kaldırmak yönünde kullanılabilmektedir. Bu nitelikteki uygulamaların hemen her zaman solu hedef aldığı ise bilinir.

«Siyasal çalışma üzerindeki baskılar ve kısıtlamalar demokratik hak ve özgürlüklere el uzatılmasının somut bir yansımasıdır. Faşist bir parti anarşi ve şiddet yolunda cirit atarken ve ülkeyi kana boyarken demokrasiyi savunan siyasi partileri kapatma girişimlerine kadar varan uygulamalar özgürlüklere tümüyle zıttır. Sosyal etkinliği ne olursa olsun, sol bir partinin kapatılmak istenmesi demokrasiye ve sola karşı işlenen yeni bir suçtur.

Düşünce ve örgütlenme özgürlüğü üzerindeki baskılar ve kısıtlamalar terkedilmeli, siyasi partiler kanununun ve TCK.'nun, Anayasadan kaynaklanan hak ve özgürlüklerin kullanılmasını kısıtlayan anti-demokratik hükümleri ayıklanmalıdır.»

Emperyalizmin Güdümündeki Ekonominin İflası

Türkiye'nin döviz rezervleri «en düşük» düzeye inmiş durumda. Gazetelerin yazdığına göre bir ay içinde ödenmesi gereken dış borç tutarı 140 milyon dolarmış ve maliye bakanlığı bu parayı nerden bulacağı konusunda kara kara düşünüyormuş.

Türkiye genellikle tarım ürünleri, ham maddeler ve yarı mamül maddeler ihraç ediyor buna mukabil sanayi ürünleri, montaj sanayii parçaları ve başlıca petrol ithal ediyor. Emperyalizmin geri ülkelerden ithal ettiği malların fiyatları ile onlara ihraç ettiği sanayi ürünlerinin fiyatları arasındaki oranı kendi ihraç malları lehine değiştirdiği, bunun geri ülkelerin sömürülme yollarından biri olduğu biliniyor. Tarım ürünleri ve ham maddelerin fiyatlarında nisbi bir yükselme olsa da sanayii ürünlerinin fiyalarındaki yükselme bunun çok ilerisinde olduğundan sözkonusu oran hızla geri ülkelerin aleyhinde bir gelişme gösteriyor. Sözünü ettiğimiz bu orana «dış ticaret hadleri» adı veriliyor.

Emperyalizm bir süre öncesine kadar petrolün üretiminde, taşınmasında tasfiyesinde ve satışında önemli bir söz sahibidir. Fakat ulusal bağımsızlık sürecinin güçlenmesiyle petrol üreten bazı ülkelerin emperyalizmin sultasından kurtulmayı başarması sayesinde emperyalizmin bu kontrolu bir ölçüde zayıfladı. Ancak bu zayıflama daha çok üretimin kontrolu aşamasında ortaya çıkıyor. Gerek taşıma, gerek tasfiye ve gerekse de dağıtım da hâlâ emperyalizmin avantajı sürüyor.

Emperyalizm petrolü yıllardır etkin bir sömürü aracı olarak kullanıyor. Petrol'ün kaynaklarının bulunduğu ülkelerin sömürüsünü bir yana bırakalım ve tüketen ülkelerin durumuna bakalım:

Emperyalizmin bu alandaki temel politikası geri ülkelerin ekonomilerini petrole bağımlı hale getirmektir. Bunun sağlanma alanlarını ise başlıca ulaşım ve enerjinin petrole dayandırılması teşkil ediyor.

Gelelim montaj sanayii olgusuna. Başlangıçta emperyalizm sömürüsü altındaki ülkelere ürettiği malları bitmiş haliyle satıyordu. Daha sonra bu malların temel parçalarını satıp, teknolojiden çok el emeğine dayanan montaj aşamasını sözkonusu geri ülkelere bırakmayı daha kârlı bulmaya başladı.

Montaj tuzağı öyle bir tuzaktı ki, tuzak olduğu anlaşıldığı zaman bile pek yapacak birşey kalmıyordu geri ülkeye. Zaten kısıtlı kaynaklar montaj tesisleri kurmak için bir kere harcandıktan sonra, bu tip ülkelerin çektiği işsizlik sorununu montajcılık biraz olsun hafiflettikten sonra artık geri dönmek imkansız hale geliyordu.

Özetlersek, kaba hatlarıyla bugün geri ülkeler dış ticaret hadlerindeki aleyhte gelişmelerden ,petrole bağımlılıktan ve montajcılıktan iflasın eşiğine gelmişlerdir.

dünya'dan

İran'dan Sonra...

SELÇUK ÇALHAN

Carter acaba neden alelacele varını yoğunu ortaya koyarak İsrail'e gitti ve İsrail ile Mısır arasında anlaşma mutlaka sağlanmalıdır dedi. Amerikan filosunun en büyük uçak gemilerinden «constellation» Basra körfezine doğru yola çıktı? Neden ABD kesenin ağzını açarak Suudi Arabistan'a binlerce dolar yardımda bulundu.

Tüm bu soruların yanıtları, ABD emperyalizminin İran'da gerçekleşen devrimle ortadoğuda ki çıkarlarının bozulması ve buradaki hakimiyetinin önemli darbe yemesinden kaynaklanıyor.

Emperyalizm şimdi son yıllarının en korkulu rüyasını görüyor. ABD İran'ın Sovyetler sınırındaki üslerini kaybetmiş bulunuyor. Emperyalizmin petrol gereksiniminin önemli bir kısmını karşılayan İran'daki petrol kuyuları artık ABD için üretim yapmıyor. Ve en önemlisi Basra körfezinin uzun yıllar jandarmalığını yapan İran'ın artık bu işi yapmayacağı.

Böylece, ABD için İran'dan sonra tufan başlamış olmaktadır. ABD'nin şimdi yapması gereken şey Basra körfezi ve Ortadoğu'da güçlerini toparlamak ve eskiden daha az önem verdiği «dostlarına» daha fazla ihtimam göstermesi olmaktadır. Bunun için ilk el attığı ülke Suudi Arabistan oldu ve Kral Halid'e «Amerikan silahlarını ve krallığı ve Arabistan'ın içinde bulunduğu bölgeyi savunmak» hakkının olduğu bildirildi.

Uzun süredir bir türlü sağlanamayan ve karşılıklı olarak «kapris» yapan Mısır ve İsrail'in bir an önce anlaşmaya vardırılmaları gerekiyordu. Çünkü, işin şakaya gelen tarafı yoktu. Kızıldeniz ve Suveyş kanalının ABD lehine güvence altına alınması gerekiyordu. Ayrıca giderek güçlenen Filistin hareketinin bölgede boşluktan istifade edip mevziler ele geçirmesi de önlenmeliydi. ABD şimdilik işlerini biraz düzene sokmuş görülüyor. Ancak uzun vadede nelerin nasıl gelişeceği konusunda ABD'nin içi pek rahat olmayacaktır.

Emperyalizm, Ortadoğuda varolabilmek ve mevzilerini güçlendirmek için elinden geleni ardına koymayacaktır. Devamlı kaybetmenin hırçınlığı içinde oraya buraya saldırarak, Ortadoğu kazanını daha çok kaynatmaya çalışacağı da muhakkaktır.

Ama nereye kadar. Kral Halid ve dönek Sedat Şah'dan daha mı güçlü? Sıra, uzun olmayacak bir gelecekte ABD'nin bu «dostlarına» geleceğe benziyor.

«Barış» Antlaşmasının Altında Yatan Ne?

Ortadoğu'da geçen Eylül ayından bu yana süre gelen ABD-İsrail-Mısır arasındaki «anlaşma» girişimleri bu yılın başında İran'da gerçekleşen devrimle yeni bir safhaya girmiştir.

Şubat ayı içinde İsrail ve Mısır temsilcileri Camp David'de ikinci kez bir araya gelerek aralarındaki «pürüzleri» gidermeyi amaçlamışlardı. Fakat ABD'nin tüm ihtimamlarına rağmen İsrail ve Mısır Camp David'den ikinci kez bir sonuca varmadan ayrılmışlardı.

Bunun üzerine, ABD Başkanı Carter yeniden devreye girmiştir. İsrail ve Mısır Başkanlarını Camp David'de masaya oturtmayı başaran Carter, İsrail ile Mısır'ı kısa yoldan anlaştırabilmek için acele etmekte bu nedenle tekrar arabuluculuk görevini üstlenmektedir.

Carter, İsrail ve Mısır arasında emperyalizmin çıkarlarına uygun bir çözüm bulunması amacıyla geçtiğimiz günlerde İsrail'e giderek Begin'le görüşmüş ve İsrail meclisi Knesset'te bir konuşma yapmıştır.

İsrail ile Mısır arasında bir türlü sağlanamayan uyuşmanın nedeni İran devriminden sonra Ortadoğu ve Basra körfezindeki emperyalizmin jandarmalığının boşalması ve Mısır'ın buna talip çıkmasıdır. Mısır emperyalizmin eski kalesi İran'ın düşmesinden sonra İsrail'in petrolsüz kalması karşısında şımarmış ABD'den daha fazla ödünler koparma politikasını daha rahatça sürdürme imkânına kavuşmuştur. ABD ise Mısır'ın şımarıklıklarına istemese de göğüs germekte İsrail'i bu yönde iknaya çabalamaktadır. İsrail ise kendi derdine düşmüş olduğundan kaybettiği olanakların kendine en az zarar dokunacak biçimde düzeltilmesini istemektedir. Örneğin Sina'da petrolün Mısır tarafından kendisine verilmesi yönünde garanti istemektedir. Mısır eline geçirdiği kozlarla İsrail'i sıkıştırmaktadır. Yeni bunalımın doğmasındaki en büyük etken de bu olmuştur.

Carter ve yeni oyunlar

ABD Ortadoğu'da İsa'ya da Musa'ya da yaranmaya çalışmakta, her iki tarafı da besleyerek gücünün azaldığı bu bölgede İsrail ve Suud-i Arabistan'dan oluşan emperyalizmin güdümünde bir blok oluşturmaya çalışmaktadır. Bu nedenle ABD, Mısır ve Suud-i Arabistan'a yapılan bir milyarlık yardımı iki milyar dolara çıkartmıştır. Ayrıca İsrail'i de güçlendirmek için üç milyar dolar kredi verilmesini kararlaştırmıştır.

Denktaş Türkiye'den Para İstiyor!

Kukla KTFD başkanı Denktaş Ankara'daki görüşmelerini zor şartlar altında sürdürüyor. Kıbrıs'lı «soydaşlarımızın özgürlüğü» şimdilerde Ecevit Hükümetinin karşısında istenmiyen bir konumda çıkıyor. Onlara sağlanan «barış ve özgürlük» (!) yetmemiş olacak ki, para istiyorlar. Bu isteklerini Denktaş eliyle hükümetimize iletiyorlar!

Türkiye'nin 70 sente muhtaç olduğunu cümle alemin bildiği bir sırada, Denktaş'ın yüklü bir yardım talebiyle Türkiye'nin kapısını çalması, tarinin ikinci kez tekerrürünün çok komik olduğunu kanıtlıyor.

Denktaş bu kadar parayı ne için istiyor? Daha önce Panama tescilli bir İngiliz Firmasına sattığı topraklar karşılığı «kâr» planladığı ve bu yüzden «hükümetini» yitirdiği bilindiğine göre, karşılık olarak Türkiye'ye ne verecek? Türkiye Denktaş'a yardım etmiş olursa, bununla hangi ekonomiyi kurtarmış olacak? Bu yardımı yapabilecek mi?

Denktaş, adanın Türk kesiminde burjuvaziyi palazlandırmayı, kapkaççı ve komisyoncu Türk tüccarlarını güçlendirip bu yoldan kendi despotizmini ve faşist yönetimini sağlama almayı planlamaktadır. Kıbrıs'ın Türk kesiminde bir avuç zorbanın talan düzenine dayalı ekonomi, Türkiye'nin desteği olmadan ayakta durabilecek gibi değildir ama böyle bir ekonomi, yardım alsa da ayakta duramıyacaktır. Çünkü her şeyden önce, KTFD'nin ne kendi halkı ve ne de dünya halkları nezdinde, hiçbir meşruiyeti yoktur.

Öte yandan Ecevit Hükümetinden şu günlerde 1,5 milyar lira istemenin abesle iştigal olduğunu bilmiyen de yoktur. Denktaş'a bir kuruş bile verecek paranın bulunmaması bir yana, Denktaş'a yardım etmek, onun kukla yönetimini desteklemek olacağından, Türkiye'nin kendi umutlarını yine kendi eliyle başa çıkarması demek olacaktır. Çünkü «batılı dostları» Türkiye'nin adada fiili işgalci konumundan geri çekilmesini ve emperyalizme biraz olsun hareket kolaylığı sağlamasını, Türkiye'ye yardımın önkoşullarından biri olarak ileri sürüyorlar.

Nitekim Ecevit Hükümeti'nin Denktaş'a karşı, alışılmış tutumun dışına çıkarak, soğuk davranması, böyle bir yardımın yapılamıyacağını kanıtladığı kadar, Batı'dan yardım alma umutlarını diri tutmak yönünden Türkiye'nin dış politikada da hareketsiz kalmayı tercih ettiğini gösteriyor.

Denktaş'ın yardım talebi Türkiye'de çok kişiyi güldürmüş olmalı!

Carter, Mısır'dan Filistinlilerin hakları üzerinde biraz daha fazla ödün istemiştir. Zaten Filistin sorununu açık arttırmaya çıkartmış olan Sedat, bu ödünü büyük olasılıkla verecektir. Carter'in söylediği kadarıyla «anlaşma sağlanmıştır» O halde Sedat istenen ödünü vermiştir. Verilen ödün Gazze şeridi ve Batı Şeria'da yaşayan 400 bin Filistinliye özerklik verme sürecinde Mısır'ın öne sürdüğü bu bölgeye Mısır'lı askeri güçlerin yerleştirilmesi konusunda Mısır'ın dayatmasını biraz yumuşatması olabilir.

Carter, Mısır'la İsrail'i anlaştırmıştır. Ancak Carter, Ortadoğu'ya Mısır'la İsrail arasında bir barış anlaşması imzalansın diye gitmemiştir. ABD'nin stratejisi İsrail - Mısır barış anlaşması boyutlarını aşmaktadır. ABD'nin esas amacı bu bölgede durumunu tehdit eden siyasi handikapları da ortadan kaldırmaktır. Bu sorunun özü ise bir askeri anlaşmada yatmaktadır. ABD Telaviv'e bir «savunma» anlaşması için gidilmediğini söylemesine rağmen; Begin, Amerikan kongresinde yaptığı konuşmada Carter'in, ABD ile İsrail arasında bir «savunma» anlaşması isteyip istemediğini sorduğunda «bu öneriye kalbimle evet» dediğini açıklamıştır.

Görüldüğü kadarıyla ABD'nin Ortadoğu'da uygulamaya çalıştığı stratejinin ana parçasını İsrail oluşturmaktadır. «Hür Dünyanın Ortadoğu'daki» büyük koruyucusu, ne var ki İran olaylarından sonra yan çizmiş ve isteklerine zam yapmıştır. Bu İsrail'den Mısır'ın yanına imza atmasının bedelini istemesiydi. Carter bu nedenle hemen İsrail'e koşmuştu. Çünkü, gelecekteki planlarını gerçekleştirmek için ana parçayı elinde sımsıkı tutması gerekiyordu. Sedat zaten 'çantada keklikti.'

Arap halklarının öfkesinin boy hedefi, Begin

Nitekim Carter, Begin'le biraz uğraştıktan sonra Sedat ABD önerileri doğrultusunda davranmıştır.

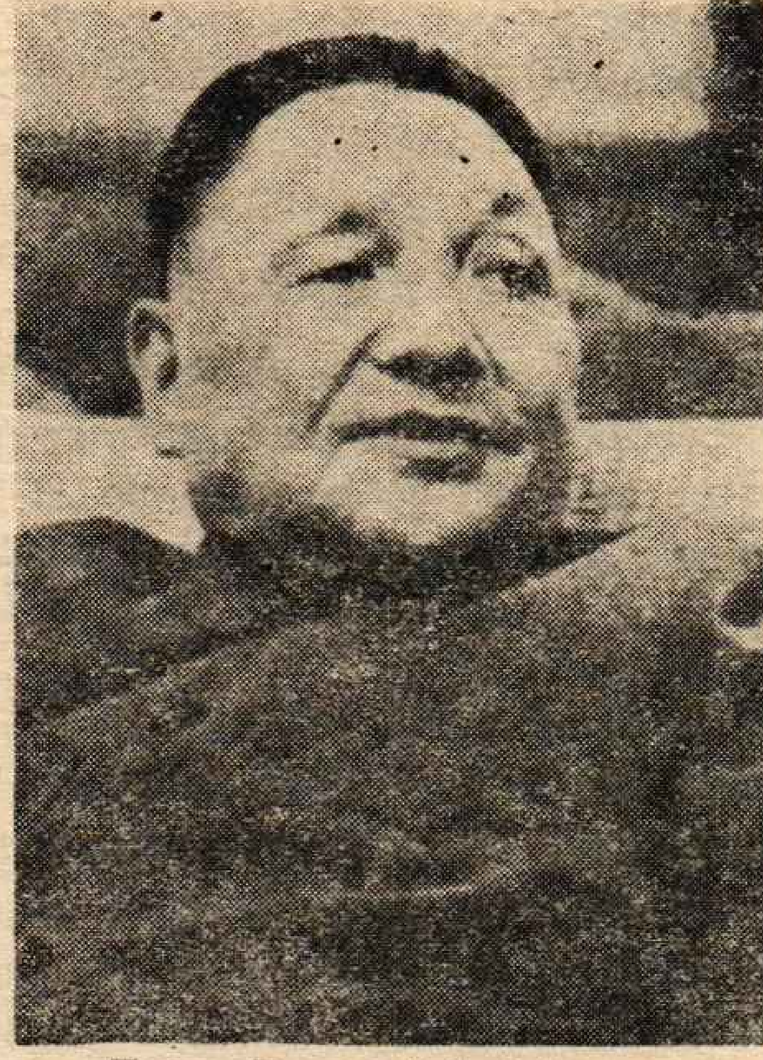
ABD, Stratejisinin yarısını tamamlamış gözükmektedir. Savunma anlaşmasının yolu öncelikle «barış» anlaşmasının başarısına bağlıydı. Görüldüğü kadarıyla ABD bunu başarmıştır. Şimdi ikinci aşamanın halledilmesi gerekmektedir.

Nitekim haftalık bir Amerikan dergisi 5 Mart sayısında çıkan yazısında, «askeri tercihleri» üzerine bir sayfa yayınlanmıştır. Bu yazıda Sina'nın Yakın Doğu'da mükemmel yer olacağını, Ahete körfezi kıyısındaki Etsion alanının büyük bir üs inşaası için ayrıldığını iddia etmiştir.

Çin Geri Çekiliyor!

Son yılların en önemli olaylarından biri Çin Halk Cumhuriyeti'nin Vietnam'a saldırmasıyla yaşandı. Dünya barışını tehdit eden bu haksız savaş, Mao'cu Pekin yönetiminin hegomonyacı emellerinin ve saldırganlığının hangi boyutlara ulaştığını da gösteriyordu.

Gerici Pekin yönetiminin yeni Maocu takipçileri, Güney Doğu Asya'da hegomonyacı emellerini gerçekleştirmek için Sosyalist Vietnam'a saldırmıştı. Çin'in Sosyalist Vietnam'a saldırması bir sürpriz olmadı. Çin büyük «Han» şovenizminden kaynaklanan yayılmacı ve hegomonyacı tavırlarını uzun bir süredir devam ettirmekteydi. Pekin liderleri kuzeyden gelecek olan, aslında varolmayan bir «tehlikeden» sürekli dem vururlarken, Asya'nın güneyine yönelik işgalci emellerini saklamıyordu. Mao çok önceleri Çin'in güçlenmesi için güneye kaymak zorunda olduğunu belirtmemiş miydi? Mao aynen şunları söylüyordu: «*Güney Doğu Asya çok zengindir, orada bir çok doğal kaynak var, elde etmek için gerekli harcamalar yapmayı hakediyor. Gelecekte Çin endüstrisinin gelişmesi için orası çok yararlı olacaktır. Böylece kayıpları tamamiyle telafi etmek mümkün hale gelecektir.*» Mao'nun bu vasiyetini yeni Pekin yöneticileri en iyi şekilde uygulamaktadırlar. Pekin yönetimi şovenizmi ayakta tutmak için «kaybedilmiş topraklarıyla» ilgili kampanyalar düzenlemekte, «nerede bir Çinli varsa Çin oradadır» sloganlarıyla Çin dışındaki Çinlileri de tahrik ederek «birleşik bir güç» oluşturmaya çabalamaktadır.

Teng; Barış güçleri bu suratı unutmayacak

Çin'in Vietnam'a saldırısı Maocu hegomonyacılığın en bariz örneğidir. Çin daha önce de buna benzer girişimlerde bulunmuştu. 1952 - 1962 arasında Hindistan ile sınır çatışmaları çıkartmış, Burmanya, Malaysiya, Endenozya ve Filipinlerin iç işlerine pek çok kez müdahale etmiştir. 1977 Haziran ayında yayınlanan Jenmin Jihpao gazetesi, Güney Çin denizinde bulunan 200'den fazla ada, ve mercan kayalığının Çin topraklarına girdiğini ve gelecekte «bunların kazanılacağını» ilan etmekteydi.

Pekin yönetiminin Vietnam'a saldırmasının ardında Çin'in yeni «Hanlarının» uzun bir süredir besledikleri hegomonyacı hayalleri bulunmaktadır. Ve Çin emperyalizmle «dostluğunu» geliştirince buradan aldığı güvenle Vietnam'a saldırmakta tereddüt göstermemiştir.

Çin Vietnam'a saldırırken «ders vermek» için harekete geçtiğini açıklamıştı. Birkaç gün süreceğini söylediği bu saldırı Pekinli yöneticilerin, saraylarında yaptıkları hesaplar tutmamış olacak ki saldırıyı uzatmak zorunda kalmışlardır.

Şimdi Çin «dersin tamamlandığını» söyleyerek geri çekilmektedir. Oysa Pekin yönetimi barıştan yana insanlıktan ve Sosyalist Vietnam'dan tarihsel bir ders almıştır.

Çin'in ava giderken avlanmasının esas nedeni Pekin yönetiminin politik iflasının pratikte bir kez daha ve geniş boyutlu olarak görülmesidir.

«Üçüncü dünyacılığı» dilinden düşürmeyen Pekin yönetimi Vietnam'a yaptığı saldırıyla ikiyüzlülüğünü kanıtlamıştır. Çin'in Vietnam'a saldırısını, bir kaç Maocu kalemşör ve malum gericilikten başka kimse onaylamamıştır. «Süper güçlere» karşı «üçüncü dünyanın» hamiliğini yapan Pekin yönetimini «üçüncü dünya» olarak nitelendirdiği ülkeler de onaylamamışlardır. Ve Maoculuk dünyada tam bir tecrite uğratılmıştır. Barıştan, sosyalizmden, ilerlemeden yana olan insanlık saldırının ilk gününden itibaren Vietnam halkının yanında yer almıştır. Çin dünya halklarından iyi bir ders almıştır.

Çin'in saldırısı aynı zamanda Pekin'de çöreklenmiş gerici yönetimin de sonunu hazırlayan bir etken olacaktır. Çin'de Çin yönetimine karşı muhalefet Vietnam saldırısından sonra güçlenmiştir. Çinli komünistler Pekin yönetimini saldırganlıkla, gericilikle suçlamışlardır. Çin'in saldırısı, sonun başlangıcı olmuştur.

Çin yönetimi bütün gericiler gibi aldığı dersi kavrıyamayacaktır. Ama onun bu körlüğü ve saldırganlığı kendi sonunu biraz daha yakınlaştıracaktır.

İran'da Yöneten Kim?

İran'da gerçekleşen devrimin üzerinden iki aya yakın bir süre geçmesine rağmen henüz nasıl bir iktidarın olduğu belirlenmemiştir. Humeyni yönetimi ülkeyi yönetmeye uğraşmasına rağmen iktidarını hâlâ sağlıyamamıştır ve ülkeyi merkezi bir şekilde yönetememektedir. Nitekim, hükümetin denetimi dışında mahkemeler kararlar olarak ölüm cezaları vermekte ve daha sonra hükümeti haberdar etmektedirler. Devrimin gerçekleştirilmesinde yer alan bir çok gruba, Humeyni yönetiminin karşı tepkileri giderek artmaktadır.

Humeyni yönetimi «şeriat» düzeni yaratmak üzere bir dizi karar yayınlamasına rağmen bu kararların bir kısmı tepkiyle karşılanmakta ve gösteriler düzenlenmektedir. Örneğin; kadınların çarşaf giyme zorunluğunun getirilmesi üzerine, büyük gösteriler olmuş hükümet kararı geri almak zorunda kalmıştır.

Humeyni'nin en büyük çıkmazı kendi dışındaki gruplara hükümette yer vermekten çekinmesidir. Devrim öncesinde birleşik bir cephe oluşturan ve Humeyni'yi destekleyen kesimler şimdi Humeyniye karşı hareket etmektedir. Bu karışıklık hükümete de iş yaptıramamakta hükümet içinde de huzursuzluklar artmaktadır. Bazargan'ın bir kaç kez istifa etmek istemesi bu kargaşadan ve hükümet olamamaktan kaynaklanmaktadır.

Faşizme Geçit

Faşizm üzerine ülkemizde çok şey söylendi; söylenmeye de devam ediyor. Çünkü bugün ülkemizi, halkımızın geleceğini tehdit eden en büyün tehlike faşizm.

Faşizm üzerine bunca laf edilmesine, faşist katliamlara alabildiğine tepki yükselmesine ve faşist zorbalık devamlı lanetlenmesine rağmen, faşist terörün tırmandığı da bir gerçek. Saldırganlar söylenenlere hiç aldırmaksızın bildiklerini okumaya devam ediyorlar. Demek ki, lafta karşı çıkmak, en sert tepkileri göstermek, hatta nazari planda faşizme karşı nasıl mücadele edileceğini bilmek faşizme geçit vermemeye, onu geriletmeye ve giderek yoketmeye yetmiyor. Kısacası faşistler laftan, hatta kendiliğindenmişcesine başıbozuk yürüyen anti-faşist mücadeleden korkmuyorlar. Ve işlerine bakıyorlar!

Faşizm yüzyılımızın önemli olgularından birisi. Tarihsel anlamda sonu gelmiş kapitalizmin can vermemek için, bir anlamda **toplumsal cinnet** getirmesi. Tekelcilerin «en gerici, en gözü dönmüş, en emperyalist, en şoven» kesimlerinin kendileriyle birlikte tüm toplumu ateşe vermeleri. Dünyamız faşizmin neden olduğu büyük yıkımlar gördü. Faşizm öylesine insanlığı altüst etti, milyarlarca insana öylesine derinden işleyen acı, sefalet, düşkünlük getirdi ki, herkes faşizmin insanlık düşmanı yüzünü tanıdı, ondan nefret etti. İkinci Dünya Savaşı'nda yeryüzünün büyük bir bölümü faşizmin barbarlığı sonucu harabeye döndü. Harp sonunda dünya barış ve demokrasi güçleri tarafından büyük bir yenilgiye uğratılan faşizmin vahşeti öylesine tüyler ürpertici boyutlara erişmişti ki artık bu deneyden geçen milyarlarca insan için faşizm geçmişte kalmaya mahkum bir kabus idi. Nitekim İkinci Dünya Savaşı'nda faşizmin vahşetine maruz kalmış ülkelerde bugün faşist hareketlerin gelişme şansları pek azdır.

FAŞİZM TEKELCİLERİN, SOSYALİZMİN ÖNÜNE DİKTİKLERİ BİR ENGELDİR

Tabii bu, faşizm belasından temelli kurtulmak için illa onun vahşetine maruz kalmak gerekir anlamına gelmez. Çünkü herşeyden önce faşizm mukadder, yani kaçınılmaz değildir. Tekelciler ne denli gözü dönmüş ve çareyi faşizmde arıyor olsalar da, faşizme karşı mücadelenin gerekleri yerine getirildiğinde, faşizmin önü mutlaka alınır. Çünkü herşeyden önce faşizm, diyelim feodalizm, kapitalizm vb. bir evrensel toplum sistemi, bir üretim tarzı, toplumsal gelişmenin bir aşaması değildir.

Yüzyılımızın başında emperyalist aşamaya erişmesiyle birlikte, kapitalizmin tarihsel anlamda sonuna yaklaştığı bilinir. Ve kapitalizme son verecek olan da, kendisiyle birlikte tüm insanlığı kurtaracak olan işçi sınıfı, onun politik hareketidir. İşçi sınıfının politik hareketi hızla gelişip sosyalizm bir hedef değil, yaşanılan bir gerçeklik haline gelince, yani kapitalist düzenin aşılacağı somut olarak görülünce tekelci burjuvazi kendisi için çalan çanların ciddiyetini daha derinden sarsılarak kavradı. İşte faşizmin sosyalizme bir tepki olarak sahneye çıkmasının ve ilk başta da işçi sınıfına onun politik, ekonomik, her çeşitten hareketine amansızca saldırmasının altında yatan budur. Yine hep bilinir ki, faşizm işçi sınıfı hareketinin gelişmesi karşısında onu bastırmak için ortaya sürülür ama o bu noktada kalmaz. Niteliği gereği kalamaz. İşçi sınıfı hareketini bastırmak için tüm zorbalığını ve saldırganlığını seferber etmek zorundadır. Bu ise burjuva demokrasisinin tümüyle rafa kaldırılmasını gerektirir. Ve böylece faşizm demek, demokrasinin kökten inkarı demektir. Faşistlerin bütün ülkelerde toplumun en geniş kesimlerini karşılarında bulmalarının sebebi budur. Ve böylesine zorbalık ve gaddarlık üzerine bina edilmiş bir düzenin, milyonların nefretini toplayan bir yönetimin sürgit devamı mümkün olamaz. Yaşanılan gerçeklik bunun kanıtıdır. Faşizmin tarih sahnesine çıkışı yarım yüzyılı biraz aşmıştır. Bu süre zarfında azımsanmayacak ülkede faşist diktatörlük kurulmuştur. Ama bunların içinde bir tanesi bile «payidar» olamamıştır. Bütün faşist diktatörlükler ülkeler halkının, en geniş demokrasi güçlerinin direnişi ve mücadelesi sonunda devrilip gitmişler, tarihin çöplüğüne atılmışlardır. En uzun ömürlüleri İberik Yarımadası'nın faşist diktatörlükleri olmuşlardır. Ama onlar da mukadder akibetlerinden kurtulamamışlardır. Döşeğinde ölmesine rağmen bu gün Franko'yu «rahmetle» anan tek bir İspanyol yoktur. Bu celladın ölümünden sonra uzun yıllar başında bulunduğu faşist örgüt Milli Hareket Partisi'nin dağıtılması için yapılan referandumda seçmenlerin % 99'unun **evet** demeleri boşuna değildir.

FAŞİZM TEHLİKESİ KAPİTALİZM SÜRDÜKÇE MEVCUTTUR

Faşist diktatörlükler er geç devrilir gider ama, bu bilimsel ve tarihi gerçek, faşistlerin niyetlerinden ve iktidarı zapdetmek için tezgahladıkları saldırganlıklardan vazgeçecekleri anlamına gelmez. Geçmişte faşist diktatörlüklerin hışmına uğramış, ama daha sonra yeniden burjuva demokrasisine dönüşmüş ülkelerde dahi bu kural geçerlidir. Gerçi bu gibi ülkelerde insanların faşizme duydukları tepki, onu bizzat yaşamış olduklarından çok daha güçlüdür ve antifaşist mücadelede olumlu bir faktördür. Ama tek başına bu faktör yetmez. Çünkü kapitalizm aşılmadıkça tekelcilerin demokrasi düşmanlığı faşizme dönüşmeye her zaman hazırdır. Ve tekelciler, kendileri için hiçbir istikbal görmedikleri sosyalizm yerine tüm halka kan kusturan, toplumu bütün değerleriyle birlikte yıkıntıya götüren faşizmi yeğlemeye hazırdırlar. İşte büyük çoğunluğu faşist diktatörlüklerden geçmiş Batı Avrupa ülkelerinin durumları ortadadır. Bu ülkelerde güçlü olmasa da faşist hareketler varlıklarını sürdürmektedirler. Ve emperyalist ve tekelci güçler tarafından desteklendikleri gayet iyi bilinmektedir.

Ülkemiz ise ciddi faşist bir diktatörlükten geçmiş değildir. Üstelik de saldırgan ve güçlü bir faşist hareket bulunmaktadır. Türkiye'de. İşte bu nedenlerle ülkemizdeki anti-faşist mücadele büyük önem kazanmaktadır.

FAŞİZMİN VAHŞETİ VE TÜRKİYE

12 Mart faşizmi, solu ezdikten sonra demokrasi saflarının mücadelesi sonucu geriletilmiştir. 12 Mart döneminde Parlamento görünümde varlığını sürdürmüş, TİP ve MNP dışında Parti kapatılmamış ve ülke doğrudan faşist bir partinin yönetimine girmemiştir. Kısacası 12 Mart faşizmi bir Hitler bir Mussolini, bir Franko faşizmi ile karşılaştırıldığında **«nispeten sınırlı»** kalmıştır. 12 Mart döneminden geçmiş yığınlar Alman, İtalyan ve İspanyol halklarının uğradığı yıkım ve barbarlığa maruz kalmamışlardır. Bu nedenle de ülkemizdeki geniş kitleler de faşizme karşı ,diyelim örnek aldığımız halklar kadar geniş ve köklü bir nefretin oluştuğu söylenemez. Yani faşizm tehlikesinin ciddiyetini kavramak açısından ülkemizde onun vahşetini yaşamamış olmaktan ileri gelen bir farklılığın olduğu ileri sürülebilir Ama bu, halkımız açısından bir olumsuzluk değil, sevinilmesi gereken bir noktadır. Çünkü faşizm mukadder değildir ve faşizm belasına uğramamış olmak bir toplum için elbette ki iyi bir şeydir.

Eskiler «bir musibet bin nasihatten yeğdir!» derler. Halk geleneğinden süzülegelmiş bu deyişin bir bakıma yanlış, bir bakıma da doğru olduğu söylenebilir. Bu deyiş, kelime kelime değerlendirilirse yanıltıcı bir sonuca varılabilir. Çünkü zarar zetiren bir olgunun ,onun zarar getireceğini dile getirmekten daha öğretici olduğu soncuna varılabilir. Böylece bu deyiş görünümdeki yorumuyla **kaderci,** kendiliğindenci bir anlayışı yansıtmaktadır ve bir bakıma iyiye varılabilmesi için kötünün başa gelmesi gerektiğini savunmaktadır.

Ama bu deyişin özünde doğru olan yanı da vardır. O da hayatın kendisinin geniş yığınlar için en iyi öğretmen, her türlü açıklamadan çok daha kavratıcı olduğuna parmak basmasıdır. Gerçekten de konumuz olan faşizm olgusunda bu noktaya ilişkin gelişmeler olmuştur.

FAŞİZM TEHLİKESİNİ CİDDİYE ALMAMAK BÜYÜK YANILGIDIR

Faşizm tehlikesi 1920'lerde İtalya'da iktidara geldikten sonra dahi uzunca bir süre geniş kitleler tarafından ciddiye alınmamıştır. Hatta bazı işçi sınıfı sosyalistleri dahi faşizmin, işçi sınıfı başta olmak üzere tüm emekçiler için hatta burjuva demokrasisi için ne menem bir tehlike olduğunu, onun toplumu topyekün mahva sürükleyebileceğini kavramakta zorluk çekmişler, etkin ve faşizmin iktidarını önleyici bir mücadeleyi organize etmekte bir hayli gecikmişler, ancak Hitler Almanya'da iktidarı ele geçirdikten sonra durumun vahametini görebilmişlerdir. Bu konuda Georgi Dimitrov 1935'deki 7. Kongre'ye hazırladığı ünlü raporunda şunları söylemektedir:

> **«Bununla ilgili olarak,** Komünist Partilerin hatalarından **bazılarına da değinmek zorundayız. Bu hatalar faşizme karşı mücadelemizi yokuşa sürmüştür.**
>
> **Saflarımızda faşist tehlikeyi küçümseyen tavırlar vardı. Hiçbir şekilde göz yumulmaması gereken bu eğilimin bugün dahi heryerde önü alınmış değildir. Bu hataların bir örneği, eskiden Partilerimiz içinde rastlanan «Almanya İtalya değildir» görüşüdür. Bu görüş, faşizm İtalya'da başarıya ulaşmış olsa bile Almanya'da başarılı olmasının söz konusu olamayacağı, çünkü Almanya'nın sanayi ve kültürce ileri ölçüde gelişmiş, kırk yıllık işçi sınıfı hareketi geleneğine sahip, faşizme imkan tanımayan bir ülke olduğu anlamına geliyordu. Bugünlerde karşılaşılan bir görüş ise, «klasik» burjuva demokrasisinin geçerli olduğu ülkelerde faşizmin yeşermesine elverişli toprağın varolmadığıdır. Bu gibi görüşler faşist tehlikeye karşı uyanıklığı gevşetmeye, faşizme karşı mücadelede proletaryanın seferber edilmesini zorlaştırmaya yaramıştır ve daha da yarayabilir.**

Vermemek için

Komünistlerin bir faşist darbeyle hiç beklemezken apansız karşılaştıklarına dair bazı örnekler de gösterilebilir. Bulgaristan'ı hatırlayın: Orda Partimizin yönetimi 9 Haziran 1923 hükümet darbesi karşısında «tarafsız», yani gerçekte oportünist bir tavır takınmıştı. Polonya'yı hatırlayın: 1926 Mayıs'ında Komünist Partisi yönetimi Polonya devriminin ardındaki itici güçleri yanlış değerlendirerek Pilsudski'nin darbesinin faşist niteliğini kavramamış, olayların ardından sürüklenmişti. Finlandiya'yı hatırlayın: Orda da Partimiz yavaş ve tedrici faşistleşme gibi yanlış bir kavramı esas alarak, burjuvazinin önde gelen grubunca hazırlanmakta olan ve Partiyi de, işçi sınıfını da gaafil avlayan faşist darbenin farkına varmamıştır.

Nasyonal Sosyalizm Almanya'da bir kitle hareketine dönüştükten sonra da Breuning hükümetini tam bir faşist dikta hükümeti olarak gören arkadaşlar vardı. Bunlar göğüslerini kabarta kabarta şöyle övünüyorlardı: «Hitler'in Üçüncü Reich'ının gerçekleşmesiyle yerin altı kat dibine gömülmesi bir olacak tepesinde de işçilerin muzaffer iktidarı yükselecek!»

Almanya'daki yoldaşlarımız milli duyguların incinmesini ve kitlelerin Versailles Andlaşmasına duydukları öfkeyi uzun süre dikkate almadılar. Köylülüğün ve küçük burjuvazinin yalpalamalarına önem vermediler. Sosyal ve milli kurtuluş için kendi programlarını hazırlamakta geciktiler, böyle bir programla ortaya çıktıkları zaman da onu kitlelerin somut tapleri ve bilinç düzeyleriyle uyumlu kılamadılar. Hatta o programı kitleler içinde yaygınlaştırmayı bile başaramadılar.

Bazı ülkelerde, faşizme karşı kitle mücadelesini geliştirme gereği yerine, «genel olarak» faşizmin niteliği üzerine kısır tartışmalar, **Partinin acil siyasi görevlerinin belirlenmesi ve çözüme kavuşturulmasında dar sekter bir tavır ikame edildi.» (Seçme Eserler Cilt: 2, Sf.: 20-21 Sofia Press. İngilizce baskı)**

İşçi sınıfı sosyalistlerinin faşizm konusundaki başlıca başvuru kaynağı olan söz konusu rapor faşizm olgusu var olduğu sürece geçerliliğini koruyacak, evrensel nitelikte temel bir belgedir. Raporun kaleme alındığı yıldan bu yana geçen yarım yüzyılı yakın süre boyunca dünyada antifaşist mücadele öylesine tecrübelerden geçmiştir ki artık faşizm tehlikesini ciddiye almayan, almayacak işçi sınıfı sosyalisti düşünülemez. Hatta faşizmin sebep olduğu tahribatların boyutları en geniş kitleleri dahi duyarlı hale getirmiştir. Bu nedenle raporun alıntı yaptığımız bölümü belki de en fazla «eskimiş» kısmı olarak değerlendirilebilir. Böyle olması da olumludur ve raporun işlevini yerine getirmiş olduğunun delilidir. Ama hemen ilave edelim ki bu temel belge genelinde **yepyeni** olarak geçerliliğini korumaktadır. Ve bizim yazımıza da ışık tutacaktır.

FAŞİZME KARŞI LAF DEĞİL SİYASİ ÇALIŞMA YAPMAK

Alıntı yaptığımız bölümün son paragrafı ilginç bir tespit yapıyor. «Bazı ülkelerde 'genelde' faşizmin yapısı üzerine kısır tartışmalarla vakit geçirilmesi!» Bu tespit ülkemiz açısından bir hayli önem taşıyor. Çünkü faşizm üzerine pek çok laf edilmesine rağmen faşist zorbalığın tırmanmasına karşı etkili mücadele yürütülemiyor. Yine aynı paragrafta belirtildiği gibi «faşizme karşı kitle mücadelesinin gereğince geliştirilmesi» bir hayli, hatta tamamen aksıyor.

Oysa sosyalistlerin en azından tırmanan faşizm tehlikesini ciddiye aldıklarını ve anti-faşist mücadelenin esaslarını tespit ederken Dimitrov' un raporundaki ilkelere dayandırdıklarını görüyoruz. Buna karşılık işçi sınıfının bir bölümü dahil olmak üzere emekçilerin, faşizmden çıkarı olmayan milyonların faşizme karşı yeterli duyarlığa ve mücadele azmine ulaştıklarını söyleyemeyiz. Bu olguda da esas sorumluluk kuşkusuz işçi sınıfı sosyalistlerine düşer. Çünkü demokrasi mücadelesinde başı çekmek, kitleleri antifaşist mücadeleye seferber etmek öncelikle onların sorumluluğundadır.

Bu noktada Türkiye'nin, Almanya, İspanya vb. örneği bir faşizmden geçmemiş olması, kitlelerin tehlikeyi kendiliklerinden farkedebilmelerini bir ölçüde zorlaştırıyor olabilir. Ama böyle diye kimi maceracıların öne sürdükleri gibi **baskı ne kadar artarsa halkın tepkisi de o kadar yükselir ve devrimci hareket güç kazanır** diye, «hele bir faşizm iktidara gelsin de halk onu iyice tanısın. Ve faşizmi ciddiye alıp ona karşı mücadelede tecrübe kazansın!» diyemeyiz. Böylesi «musibet»in olumlu sonuç vermekte yegane yol olduğu kendiliğindenciliğe götürür. Oysa Marksistler kendiliğindenciliğe pirim veren anlayışlara karşı çıkmak ve evreni daha ileri doğru değiştirmekle yükümlüdürler. Hem vebanın öldürücü bir hastalık olduğunu kavramak için illa vebaya yakalanmak gerekmez!

FAŞİZM MUKADDER DEĞİLDİR

İşte bu nokta çok önemlidir. Çünkü hep tekrarladığımız gibi faşizm **mukadder** değildir. Ve anti-faşist mücadelede esas olan da onun iktadarını önlemek, şiarlaştırılmış şekliyle söylersek **faşizme geçit vermemektir.** Çünkü faşizm bir kere iktidarı ele geçirdi miydi hem ülkeyi akıl almaz bir yıkıma götürür, —ki bunun topluma çıkardığı faturanın bedelini, deli değilse kimse göze alamaz— hem de artan baskının devrimci harekete ivme kazandıracağı görüşü baştan aşağı safsatadır. Çünkü dünya pratiği tam tersini ispatlamaktadır. Sadece İberik Yarımadası' ndaki iki örnek bile bu dediğimiz kanıtlamaya yeter. Her iki ülkedeki işçi sınıfı hareketinin faşist diktatörlükler tarafından büyük zaafa uğratıldığı ve sosyalistlerin kendilerini toparlamaları için uzun süreler geçtiği bilinmektedir. Ama şurası da gerçektir ki, iktidara da gelse, olanca zulme de başvursa faşizm, işçi sınıfının başını çektiği antifaşist mücadelede mutlaka devrilip gider. Bu anlamda, bir olumsuzluk olan faşizmin olumsuzlanması ve olumlu bir noktaya varılması söz konusudur. Ama bu olumlu noktaya varmak için illa faşizm olumsuzluğundan geçilmesi gerekmez. Aksine faşizmden geçilmemelidir ki toplumu ileri doğru götürecek güçler daha az zayiat görsünler ve ülkenin sosyalizm öncesi şartları daha olgunlaşsın.

Bu nokta o denli açıktır ki dünyanın hiçbir yerinde **acaba faşizm gelse devrimci hareket için daha mı iyi olur?** tartışması yapılmamıştır. Faşizmi ciddiye almayan ve «Hitler gelirse, göreceği var!» anlayışıyla daha iktidarı almaya teşebbüs eder etmez faşizmin «yerin yedi kat dibine» gönderileceğini iddia eden Alman komünistlerinin ne büyük yanılgı içinde olduklarını tarih acı bir şekilde kanıtlamıştır. Ve Dimitrov da bu tutumu raporda eleştirmiştir. Bu noktaya parmak basmamızın nedeni anti-faşist mücadelenin bunca yıllık tecrübelerinden sonra hâlâ daha ülkemizde baskının artmasının olumlu sonuç getireceğini savunanlar bulunmasındadır!

Buraya kadarki açıklamalarımızdan kolayca anlaşılacağı üzere faşizme karşı mücadelede ilk yapılacak olan ,onun iktidarı ele geçirmesini önlemektir. Bu anti-faşist mücadelede işçi sınıfı sosyalistlerinin son derece sorumlu ve yükümlü oldukları en hayati noktadır. Dimitrov ünlü raporunda faşizmin önlenebileceğini şöyle vurguluyor:

> **«Yoldaşlar, faşizmin başarısının nedenlerinden söz etmemizin, işçi sınıfının yenilgisinde Sosyal Demokratların tarihi sorumluluğuna işaret etmemizin ve faşizme karşı mücadelede kendi hatalarımızın da üzerinde durmamızın nedeni geçmişle uğraşmak istememiz değildir. Bizler yaşayan gerçekten kopmuş tarihçiler değiliz. Bizler işçi sınıfının aktif savaşçıları olarak, milyonlarca işçinin aklını kurcalayan soruya cevap vermek zorundayız:** Faşizmin başarısı önlenebilir mi, nasıl önlenebilir? **Ve biz bu milyonlarca işçiye şu cevabı veriyoruz: Evet, yoldaşlar, faşizmin yolu kesilebilir. Bu pekalâ mümkündür. Bunu başarmak bizim, işçilerin, köylülerin ve emekçilerin işidir.» (ag.e., sf. 21)**

FAŞİZME GEÇİT VERİLMEMESİ İÇİN NELER YAPILMALI

Faşizme geçit verilmemesi, faşizmin saldırganlığının önlenmesi ve geriletilmesi için ülkemizde neler yapılması gerektiği defalarca dile getirilmiş, fazla başarılı sayılmasa da bu konularda çeşitli girişimlerde bulunulmuştur. Faşizme karşı güçlerin birleştirilmesini, demokrasi saflarında yer alanların güç ve eylem birliği yapmalarını dile getirmeyen, bu doğrultuda çağrı çıkarmayan yoktur. Anti-faşist mücadelede öncülüğün sosyalistlerde olması gerektiğinde ve devrimci bir işçi sınıfı partisinin öneminde de herkes hemfikirdir. Faşizme karşı olan, faşizmden çıkarı olmayan tüm toplum kesimlerinin, bütün güçlerinin en geniş kitlesiyle mücadeleye kazanılması gereği de vurgulanmaktadır. Bütün bunlar, Dimitrov'un raporunda temellendirilen anti-faşist mücadelenin ilkelerinden kaynaklanmaktadır. Gücünü ve geçerliliğini bilimsel sosyalizmden alan bu ilkelerin doğruluğu dünya pratiği tarafından defalarca ispatlanmıştır.

Raporda bu ilkelerin nasıl tespit edildiğine bir gözatmak yararlı olacaktır:

> **«Faşizmin başarısının önlenmesi** herşeyden önce **işçi sınıfının kendi militan faaliyetine, onun güçlerinin, kapitalizm ve faşizmin saldırısına karşı savaşan tek bir militan orduda kaynaşmış olup olmadığına bağlıdır. Proletarya kendi savaş birliğini gerçekleştirmekle faşizmin köylülük, şehir küçük burjuvazisi, gençlik ve aydınlar üzerindek etkisini felce uğratacak, onlardan bir kesimi tarafsızlaştırırken bir baş-**

(Devamı 14. Sayfada)

TSİP «Demokratik Hak ve Özgürlükler İçin» Toplantıları

ORDU

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin Ordu'da düzenlediği «Demokratik Hak ve Özgürlükler İçin» kampanyası Konak Sineması'nda 10 Mart 1979 günü yapıldı. Salonu dolduran emekçilerin coşkuyla izlediği toplantıyı, TSİP il başkanı Kazım Yeşilyurt açtı.

Yeşilyurt konuşmasında özetle şunları söyledi:

«Ülkemiz ve halkımız ağır bir tehdit, alabildiğince azgınlaşan sömürü ve baskı ortamı içinde bulunuyor. İkibuçuk yıl halkımıza kan ağlatan MC'ciler artık hükümet değiller, iktidarda bildiğiniz gibi, halkımızı iş ve ekmek vaadleriyle peşinden koşturmaya çalışan sosyal demokrasi var. Türkiye'de emekçileri türlü vaadlerle kandıran sosyal demokrasinin 14 aylık uygulamaları bugün gelip iflas noktasına dayanmıştır. Halkçı Ecevit imajı sönmüş. Umut hikayesi artık bitmiştir. Emekçi halkımız için biricik alternatifin, sosyalistlerin başını çektiği Demokratik Halk İktidarı olduğu, bugün her zamankinden daha net ve yine her zamankinden daha geniş kitleler tarafından kavranılmış bulunmaktadır.»

Ordu Toplantısından Bir Görünüş

Toplantının ikinci konuşmasını yapan Sosyalist Gençler Birliği genel başkanı Yaşar Yiğit konuşmasında, gençliğin genel demokratik hareket içindeki özgün konumuna değindi ve şunları söyledi:

«Örgütümüz, Sosyalist Gençler Birliği, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin 25 Mart'ta başlatmış olduğu Demokratik Hak ve Özgürlükler kampanyasını bütün gücüyle desteklemektedir. Örgütümüz, insan temel hak ve özgürlükleri uğrunda verilen mücadelenin geniş kitlelere malolması için gençlik yığınlarına yönelik çabalarını yoğunlaştıracak, bu doğrultuda tüm devrimci, demokrat gençlik güçlerinin ortak mücadele birliğinin sağlanması için kararlı bir uğraş sürdürecektir.»

Toplantıda bir konuşma yapan DİSK 7. Bölge temsilcisi Aydın Yeşilyurt, emekçi hakları üzerindeki baskıların giderek yoğunlaştığına dikkati çekerek demokrasi mücadelesinin gündeme getirdiği acil demokratik görevlere değindi. Aydın Yeşilyurt bu görevlerin DİSK ilkeleri çerçevesinde kısa bir özetini yaparak şunları söyledi:

«Kardeşler, mücadelemizde bize işçi sınıfı bilimi ve DİSK'in ilkeleri rehberlik etmektedir, vücut vermektedir. DİSK'in ilkeleri evrenseldir çünkü DİSK uluslararası işçi sınıfının bir parçası ve onun ülkemizdeki sağlam bir kalesidir. DİSK' ulusal ve uluslararası görevlerinin bilinci ve sorumluluğu içindedir. 12 Şubat'da İstanbul'da yapılan Uluslararası İşçi Sınıfı Dayanışma Semineri, DİSK'in bu bilincinin ileri düzeyde somutlanışı olmuş ve Türkiye İşçi Sınıfının, Şili emekçileriyle dayanışmasının güvenilir bir örneğini teşkil etmiştir.»

Toplantının son konuşmasını Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu üyesi Veli Gürcan yaptı. Demokratik hakların ve emekçi özgürlüklerinin çok ciddi bir tehdit altında bulunduğuna dikkati çekerek konuşmasına giren Veli Gürcan, Türkiye'yi bu noktaya sürükleyen ekonomik ve siyasal nedenlerin, gerek tarihi ve gerekse sınıfsal köklerini kısaca özetledi ve sosyal demokrasinin hangi sınıf geleneğinin siyasal planda somutlanışı olduğunu açıklıyarak, yüklendiği misyonun, emekçi sınıfların özlem ve talepleriyle taban tabana zıt olduğunu örneklerle açıkladı. Sıkıyönetim altında demokrasiyi kuşatan baskı çemberinin giderek daraltıldığına işaretle, *«CHP'nin tekelciler adına yüklendiği görevlerinin başarısı için teslim olduğu baskı güçleri demokrasiyi topyekün rafa kaldırmak yönünde ciddi adımlar atmaktadır. Despotizmin kuralları üzerinde zorluk çekmeden anlaşan baskı güçlerinin karşısında demokrasi güçlerinin darmadağınık durumunun da, ortaya olumsuz bir tablonun çıkmasında rolü bulunmaktadır.»* diyerek konuşmasını sürdürdü.

Gürcan konuşmasını bağlarken, demokrasi güçleri arasındaki zaafların mutlaka aşılması lazım geldiğine ve aşılacağına işaret etti.

Toplantıda ayrıca SGB Bulancak şubesi çeşitli gösterilerde bulundu.

BAFRA

11 Mart 1979 günü BAFRA Belediye Sinemasında yapılan TSİP Bafra İlçe Örgütü'nün düzenlediği Demokratik Hak ve Özgürlükler toplantısını kalabalık bir halk topluluğu izledi. Toplantının ilk konuşmasını TSİP Bafra ilçesi başkanı Mustafa Uçaravcı yaptı. Uçaravcı konuşmasında, Bafra'da yoğunlaşan faşist saldırı ve provokasyonların yoğunlaştığına, artan baskıların mahalli yöneticilerin onayından geçtiğine dikkati çekti ve sosyal demokrat hükümetin Bafra'daki uzantılarının baskıcı tercihlerini eleştirdi. İlçedeki işçi sınıfı sosyalistlerine yönelik bu baskıların, emekçi halk mücadelesini yolundan geri çeviremiyeceğini dile getiren Mustafa Uçaravcı, TSİP'in kurulduğu günden beri karşısında yerel gericiliğin topyekün saldırılarını bulmasına rağmen, azim ve kararlılıkla emekçi halkın mücadelesine öncülük etmekten caydırılamadığını belirtti.

Veli Gürcan Bafra Toplantısında Konuşmasını Yaparken

Daha sonra Sosyalist Gençler Birliği Şube Başkanı İlyas Kavalcı gençliğin maruz kaldığı baskıları dile getirdi ve bu baskıların, tüm emekçiler üzerinde yoğunlaştırılan genel baskılarla olan mantıki bağlantılarını açıkladı. Kavalcı özetle şunları söyledi:

«Gençliğin mücadelesinin başarılı ve etkin sürmesinin temel koşulu, işçi sınıfının ideolojik ve politik önderliği ise, gençlik içindeki en önemli görevimiz örgütlenmektir. Biz Sosyalist Gençler olarak gençliğin sosyalist ve demokratik örgütlenmesini dünden bugüne her zaman vurguladık. İşçi sınıfı bilimi ve enternasyonalizmini gençlik içinde yaygınlaştırıp kökleştirmek için mücadele veriyoruz.»

Toplantının son konuşmasını yapan TSİP Merkez Yürütme Kurulu üyesi Veli Gürcan, demokratik görevlerin giderek çoğaldığını ve önem kazandığını belirterek, bu görevlerin üstesinden gelmeye talip olacakların, bunu lafla değil, bizatihi pratik içinde ve işle kanıtlamaları gerektiğine işaret etti ve TSİP'in bütün birlikçi girişimlerine rağmen sol partilerin ve çizgilerin ortak bir program etrafında mücadele etmekten itina ile kaçındıklarını, ama aynı çevrelerin, lafa geldiğinde birlik ve beraberlik üzerine etmedik laf komadıklarını söyledi.

DÜZCE

TSİP Düzce Örgütü'nün düzenlediği «Demokratik Hak ve Özgürlükler» konulu toplantı 10 Mart akşamı Bayramoğlu Sinemasında yapıldı.

Toplantıda konuşan Genel Sekreter Yalçın Yusufoğlu, emekçi halk hareketinin gelişmesine ve temel insan haklarına yönelik her türlü anti-demokratizme karşı mücadelenin taşıdığı önemi vurguladı.

Yusufoğlu, TSİP'in CHP'ye karşı getirmiş olduğu eleştirilerin 14 aylık sosyal demokrat hükümet deneyi boyunca pratikte sürekli haklı çıktığını, CHP'nin içinde bulunduğu açmazın, sosyal demokrasinin niteliğinden ve politikalarından kaynaklandığını ifade etti. TSİP Genel Sekreteri, hükümetin şimdi yurttaşlardan «özveri» istediğini hatırlatarak, bunun *fiyatlara zam, ücretlere kısıtlama ve kemerleri sıkma* anlamına geldiğini belirterek, emekçilerin tekelci sermaye için fedakârlık yapmaya niyetleri olmadığını belirtti.

Bu hoşnutsuzluk ortamında en büyük görevin sosyalist siyasal harekete düştüğünü vurgulayan Yusufoğlu, TSİP'in sosyalist ve demokratik birlik politikalarının, dinamik halk kesimlerinin gereksinmesini ve özlemlerini yansıttığını söyleyerek, işçi sınıfı başta olmak üzere emekçi sınıf güçlerimizin birliğinin ve birlikteliğinin sağlanmasının taşıdığı önemi vurguladı.

Dağılan CENTO ve Çözülen Emperyalist Hegemonya

Emperyalizmin, ve militarist güçlerin yeryüzündeki etkinlikleri ve egemenlikleri, çeşitli bölgesel ittifaklarla korunagelmektedir. Bu ittifakların ve üye ülkelerinin, emperyalist dünya sistemi içindeki görevleri ve çıkarları, anlaşmalar hükümlerinde özel şekiller gösteriyor olsa bile, genel olarak tümü emperyalist metropollerin, ekonomik, askeri ve politik hesaplarının birer halkasını oluştururlar. CENTO da bunlardan biri idi ve sosyalist sisteme karşı Asya'daki emperyalist çıkarların korunması için bir antisovyet çember yaratmak amacının ürünü olarak doğmuştu. 1958 yılına kadar Bağdat Paktı adıyla batıya bağımlılığın pekiştirilmesi görevini yerine getiren ve daha sonra CENTO adıyla süren bu ittifak sistemi, *bugün* çökmüş bulunmaktadır.

Esasında CENTO'nun yıkılışı, şekli olarak bugün gerçekleşmiş görünse bile, böylesi bir ittifakın temellerinin zayıf olduğu, her gün bir halkasının kopabileceği daha 1958 yıllarında görülmüştür. İngiliz işbirlikçisi Nuri Sait Paşa yönetiminin Irak'da devrilmesinden sonra bu ittifak sistemi, Ankara ekseni etrafında yaşatılmak istenmiş, yüklendiği askeri ve ekonomik görevler, suni teneffüsle ayakta tutulmuştur. İngiltere, Pakistan, Türkiye ve İran'ın oluşturduğu ittifak, zamanla bu suni destekten bile yoksun kalmış ve fiilen iflas etmiştir.

İflas eden gerçekte CENTO'nun programı olmuştur, bütçesi değil. Sosyalist sisteme karşı oluşturulan ittifakların genel olarak üzerine inşa edildiği temel, anti-sosyalizmdir. Emperyalizme bağımlı ülkelerde statükoyu korumak ve yeni konumlara yönelme eğilimlerini etkisiz kılmak için başvurulan «Sovyet Tehdidi» silahı, soğuk savaş yıllarındaki genel geçerliliğini yitirmiş ve barış politikasının araladığı perspektiften, bu emperyalist ve gerici demagojinin esas amacını görmek. halk kitleleri açısından mümkün hale gelmiştir.

Barış mücadelesinin bu geniş boyutunda, gösterdiği somut hedeflerin ortadan kalkması, ve Sovyetler Birliği'nin tüm dünya halklarının dostu olduğunun anlaşılması, anti-sovyet ittifakların varlık koşullarına yönelen en büyük tehdit olmuştur. Bu gelişmenin karşısına ise, fiilen iflas etmiş olan bu türden ittifakları, ABD emperyalizmine yararları çerçevesinde ve suni desteklerle yaşatma politikası çıkarılmak istenmiş, ancak bu da, emperyalist ekonomilerin gücüne doğrudan bağlı bulunduğu için, uzun sürmemiştir.

Çünkü CENTO, özünde ABD emperyalizminin militarist amaçlarına hizmet eden ama, *ekonomik* perdesiyle gerçek amacı kamufle edilmek istenen bir örgüttür. Bu ekonomik yükü kaldırabildiği ölçüde ittifak, şekli planda bile olsa ayakta durabilmiş, ancak emperyalist sistemin içine düştüğü genel kriz şartlarında, ittifakın mali yükü, her gün artan oranda, üye ülkelerin ulusal ekonomilerinin üzerine yıkıldığından, bu yanıyla da gereksiz hale gelmiştir.

CENTO'nun, İran ve Pakistan ayrıldığı için dağılmış görünmesi, onun önceden ve fiilen dağılmasının ilişkiler düzeyinde somutlanmasıdır. Ve dağılan aynı zamanda, emperyalist - militarist egemenliğin Asya'nın orta kuşağındaki mevzileridir. Sosyalizmin artan itibarı ve büyüyen etkinliği, emperyalizmi dar askeri ittifaklar içine hapsediyor. Bu, halkların mücadelesi açısından daha elverişli olanakların ortaya çıkmasına hizmet ediyor.

Emperyalizm pek çok silahını terketmek veya değiştirmek zorunda kalıyorsa bu, barış ve ilerleme güçlerinin eline yeni silahların geçtiğini de anlatır. Bundan ötürüdür ki, CENTO'nun dağılmış olması, bölge halklarının güvenliği ve dünya barışı açısından bir kazanımdır. Dağılan emperyalist ittifakların yerine, yine emperyalistler tarafından alternatif olarak sunulan formüller, emekçi halk güçlerinin bağımsızlıkçı dirençleriyle karşılaşacaktır.

Türkiye'de halkımızın çıkarları, yeni ittifakları zorunlu kılıyor ve bu ittifakların, dünya barış güçleri potansiyelinden çıkmasını talep ediyor.

Veli Gürcan Aydoğan Gezer ve Ali Kar Sıkıyönetim Mahkemesinde Yargılanacaklar

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin 3.1.1976 tarihinde Mersin'de düzenlediği bir toplantı nedeniyle Devlet Güvenlik Mahkemeleri tarafından haklarında, komünizm propagandası yaptıkları gerekçesiyle dava açılan TSİP Merkez Yürütme Kurulu üyelerinden Veli Gürcan, Aydoğan Gezer ve Ali Kar'la ilgili dosya Adana Sıkıyönetim Mahkemesine devredilmiştir.

Bilindiği gibi, Devlet Güvenlik Mahkemeleri demokrasi güçlerinin aktif mücadelesiyle ezilmişler, bu mahkemelerde görülmekte olan davalar, ait oldukları sivil mahkemelere gönderilmişlerdi. Adana ikinci ağır ceza mahkemesi, TSİP yöneticileriyle ilgili olarak açılan davayı, üzerinden üç yıldan fazla bir zaman geçtikten sonra, *sıkıyönetim ilanına yol açan olaylardan* sayarak sıkıyönetim mahkemelerine devretmiş olmaktadır.

Ayrıca Mahkeme, aldığı devir kararında dava konusu olayı «yaygın şiddet eylemlerinden» biri olarak saymaktadır. Bir siyasal Partinin düzenlediği bir toplantının şiddet eylemiyle uzak yakın bir ilişkisinin bulunmayacağı herkesçe bilinmektedir. Buna rağmen bu gibi davaların sıkıyönetim mahkemelerine devredilmeleri eğilimlerinin giderek güçlendiği gözleniyor. Böylece sivil mahkemeler, «kendi yüklerini» hafifletmek adına ve zaten antidemokratik yasa hükümlerine göre açılmış davaları, daha da antidemokratik bir platforma kaydırmakla, demokratik hak ve özgürlükler üzerindeki baskıların ve kısıtlamaların yoğunlaşmasına olanak hazırlamış olmaktadır.

Sıkıyönetim mahkemelerinin kararlarına genel kamuoyunun ve hukuk çevrelerinin her zaman kuşkuyla yaklaştıkları hatırlanırsa, sivil mahkemelerden sıkıyönetim mahkemelerine dava devredilmesinin sakıncaları daha iyi anlaşılır.

Faşistler 12 Martı Savunuyor

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz 12 Mart Muhtırası'nın yıdönümü nedeniyle verdiği demeçte, 12 Mart'ın faşist ve gerici güçlere yaradığını, bu nedenle faşistlerin 12 Mart şartlarını ısrarla özleyip savunduklarına dikkati çekmiş ve özetle şunları söylemiştir:

«12 Mart Muhtırası'nın 8. yılında ülkemizdeki kısıtlı demokrasiyi büyük tehlikelerin beklemekte olduğu bir gerçektir. Özellikle solu, sosyalistleri hedef alarak tüm demokrasi güçlerini sindirmeyi, işçi sınıfımızı ve emekçi halkı ağır sömürü ve baskı şartları altına almayı hedefleyen 12 Mart faşizmi, kitlelerin demokrasiyi savunmaları ve demokrasiye geri dönülmesi için direnmeleri sonucu —sosyalistlerin ezilmesi bahasına da olsa— uzun sürmeden atlatılabilmiş ve sosyalist hareket 12 Mart'dan sonra daha da boy atarak milyonlara yaygınlaşmıştır.

Ne ki demokrasiyi tehdit eden faşist ve gerici tehlike de, özellikle 12 Mart dönemindeki elverişli şartların sağladığı palazlanma sonucunda bugün tüm demokrasi güçlerinin tepesinde Demokles'in kılıcı gibi sallanmaktadır. Faşistlerin elebaşısı 12 Mart döneminin «yararlı» olduğunu açıkça ilan etmektedir. Oysa bu dönemde, işçilerin ve emekçilerin daha yoksullaştıklarını, demokratların susturulup zindanların ve işkencehanelerin işletildiğini, buna karşılık parababalarının cüzdanlarını daha şişirdiklerini, Anayasa'nın geriye doğru götürüldüğünü ve faşist zorbaların tüm toplum kesimlerinde pervasızca yuvalandıklarını, bütün dünya bilmektedir. Faşistlerin elebaşısı 12 Mart'ı savunurken açıkça, gericilik demokrasi ve halk düşmanlığını, en iri kıyım parababalarının çıkarlarını, kısacası faşizmi savunmaktadır.

Bütün bu gerçekler ortadayken bazı yetkiler hala daha «sağ terörün», yani faşist zorbalığın kökünü yurtdışında aramaktadırlar. Oysa yakalanabilen katillerin çoğu MHP ve yan kuruluşlarıyla ilişkileri ayyuka çıkmışken kanlı cinayet şebekelerinin elebaşıları bildiklerini okumaktadır. Defalarca belirttiğimiz gibi teröre karşı çare sıkıyönetim değil, herkesin bildiği ve yetkililerin defalarca ilan ettiği faşist saldırı kaynaklarının üzerine doğrudan ve radikal bir şekilde gidilmelidir.»

DBK ve ırk ayrımına karşı mücadele

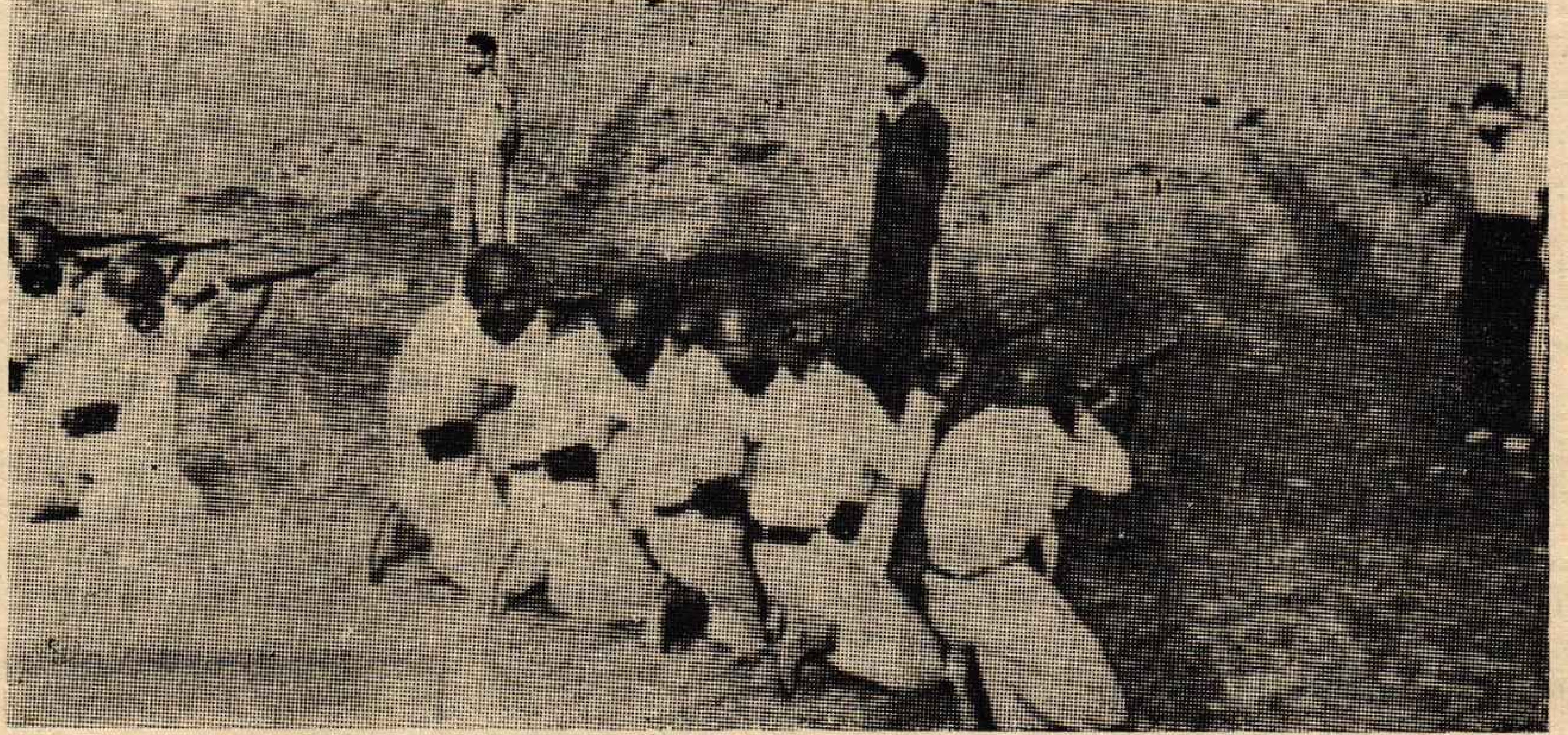
Dünya Barış Konseyi'nin en önemli eylem alanlarından birisi de, ırkçılığa ve ırk ayırımına karşı dünya çapında verilmekte olan mücadeledir.

Dünya Barış Konseyi, hem Afrika'da, Amerika Birleşik Devletlerinde, İsrail işgali altındaki Arap topraklarında, İngiltere, Şili, Nikaragua, Federal Almanya, Avustralya'da ve ırkçılığın çeşitli yansımalarının görüldüğü diğer ülkelerde ırkçılığa ve ırk ayırımına karşı yürütülmekte olan ulusal çaptaki mücadeleleri desteklemekte, hem de aynı amaç için uluslararası düzeydeki genel mücadelede önemli bir yer tutmaktadır.

Dünya Barış Konseyi'nin geçen yıl Mayıs ayında Isviçre'nin Basel kentinde düzenlediği konferans bu konuda son yılların en önemli uluslararası forumlarından birisi olmuştur.

«Irkçılığın ve Irk Ayırımının Tasfiyesi İçin Dünya Konferansı» adını taşıyan toplantıda ırkçılık ve ırk ayırımı sorunu ,ekonomik, sosyal ,siyasal, kültürel ve askeri boyutlarıyla ayrınlı olarak ele alınmıştır.

Konferansta işlenen ve vurgulanan konular şunlar olmuştur: **Irkçılığa ve ırk ayırımına karşı mücadele ile barış arasındaki bağ; ırkçılık ve silahsızlanma; ırkçılık ve faşizm; emperyalizm ve sömürgecilik; Güney Afrika'daki kurtuluş mücadelelerinin bugünkü durumu; ırkçı rejimlerin siyasi ve askeri özellikleri; ırkçılığın ve ırk ayırımının uluslararası yansımaları; ırkçılığa karşı mücadelede Birleşmiş Milletlerle ve çeşitli uluslararası örgütlerle işbirliği sorunu, ABD, Federal Almanya, İngiltere gibi batılı ülkelerde ırk ayırımına karşı mücadele... vb.**

Soykırımın veya zulmün her türlüsünü içeren bu tablolar gittikçe daralıyor

KONFERANS DEKLARASYONU

Konferans sonunda yayınlanan deklarasyonda ırkçılığın, ırk ayırımının apartheid'in yerküremizden tüm yansımalarıyla birlikte nihai olarak ve bütünüyle kökünün kazınması için verilen mücadeleye bütün hükümetlerin ve halkların katılması için çağrı yapılıyor ve şöyle deniliyordu:

«Emperyalist saldırganlık ve egemenliğe, sömürgeciliğe ve yeni sömürgeciliğe karşı kazanılan barış ve bağımsızlık zaferleri; ulusal kurtuluş hareketlerinin gelişmesi, ırk ayırımına karşı verilen mücadelelerin güçlenmesi, barış ve ilerleme güçlerinin birleşik zaferlerinin alabildiğine yaygınlaşması uluslararası yumuşama yolunda kazanılan başarılar, dünya halklarının ırkçılığı tümüyle tasfiye etmek için nihai saldırıya geçmelerinin kapısını açmıştır.

Konferansımız ırkçılığın insanlığa karşı işlenen bir suç ve barışa karşı yönelen bir tehlike olduğunu ilan eder.

Irkçılık ve onun tüm yansımaları bütünüyle ortadan kaldırılmadan barışı güvence altına almak ve samimi bir uluslararası işbirliğini sağlamak olanağı yoktur.»

KONFERANS'IN VURGULAMALARI

Konferans, ırkçı beyaz azınlık rejimleri olan Güney Afrika Cumhuriyeti ile Salisbury'deki Rodezya yönetiminin ırkçı politikalarını ve işledikleri insanlık suçlarını dile getirerek, bu devletlerin gerek bölgedeki Güney Afrika, imbabwe ve Namibia halklarına karşı uyguladıkları ırkçı zulüm politikasını protesto etmiş, gerekse de bağımsız Afrika ülkelerine karşı bu karşı-devrimci devletlerin saldırılarını kınamıştır.

● Konferans ayrıca sözkonusu rejimlerin nükleer silahlanma yolunda gösterdikleri gayretleri şiddetle yermiştir.

● Konferans, **GÜNEY AFRİKA** halkının tek temsilcisinin **Afrika Ulusal Kongresi, NAMİBİA** halkının tek temsilcisi olarak **SWAPO**'yu ve **ZİMBABWE** halkının tek temsilcisi olarak **Yurtsever Cephe**'yi tanıdığını belirtmiştir.

Konferans İsrail **SİYONİST** rejiminin Filistin ve diğer Arap topraklarını işgal altında tutması birkez daha protesto edilerek **FİLİSTİN ULUSU**'nun kendi geleceğini tayin (self-determinasyon) hakkı vurgulanarak, Israil istilacılarının Araplara karşı güttüğü ırkçı politika yerilmiştir.

● Konferans, **KARİBİYEN ULUSLARI**'nın tarihinin aynı zamanda emperyalist ve sömürgeci egemenliğin, köleliğin ve ırkçı baskıların, kapitalist sınıf egemenliğinin ve kapitalist sömürünün tarihiyle yakından bağıntılı olduğunu belirtir ve bölge uluslarının tüm bu baskılara karşı verdiği mücadelenin taşıdığı önemi vurgulayarak, bu mücadelede **KÜBA**'nın, tüm Karibien ve Latin Amerika ülkeleri için bir ilham kaynağı ve seçkin bir örnek teşkil ettiğini belirtmiştir. Konferans, bölgede Porto Riko, Belize ve sömürgeci baskı altındaki benzeri ulusların siyasal bağımsızlık haklarını ifade etmiştir.

● Konferans, ABD delegasyonun önerilerini dikkate alarak, ABD'de ırkçı baskılar ve asimilasyon altında bulunan, yokedilme tehlikesi ile karşı karşıya olan Amerikan yerlilerinin (Kızılderililerinin) topraklarının, dillerinin, kültürlerinin yasal haklarının ve varolma haklarının korunması için tüm uluslara çağrıda bulunarak, baskı altındaki Amerikan yerlileri için özel ve koruyucu bir statünün getirilmesi ABD hükümetinden talep etmiştir.

● Konferans, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki, İngiltere'de ve bazı batılı ülkelerde yaşayan ve nüfusça azınlık durumunda bulunan zencilerin, aşırı bir baskı ve sömürü altında tutuldukların insanlık haklarını çiğneyen ırkçı ve ırk ayırımcısı politikaları kınamış sözkonusu bezay-olmayan topluklaların haklarını savunmuş bu konuda çağrıda bulunmuştur.

● Konferans, Federal Almanya, İngiltere ve diğer bazı Batı Avrupa devletleriyle ABD'deki göçmen işçilerin haklarının korunmasını, onların sözkonusu ülkelerdeki diğer yurttaşlarla tam olarak ve eşit haklara sahip olmalarını belirtmiş, adıgeçen ülkelerdeki göçmen işçiler üzerindeki milliyetçi politikaları eleştirerek, Almanya ve İngiltere'deki neo-nazi hareketlerinin ırkçılığı kabarttığını ifade etmiştir.

● Konferans, Amerika Birleşik Devletleri'nin Latin Amerika ülkelerin pek çoğunda izlediği hegemonyacı rolü ve gerici-faşist rejimlerle işbirliğini kınamıştır.

● Konferans, ABD, İngiltere, Federal Almanya, Israil ve Güney Kore'nin ırkçı Güney Afrika rejimi ile birlikte girişitiği işbirliğini protesto etmiş ve Güney Afrika'nın nükleer silahlarla donatılması yolundaki gayretlerin dünya barışı için taşıdığı tehlikeye dikkati çekmiştir.

● Konferans, yeni-sömürgeciliğin yöntemlerini ve amaçlarını dile getirerek, emperyalist hegemonyacıların az gelişmiş ülkeler üzerinde ve özellikle Afrika'da güttüğü yeni-sömürgeciliğe karşı mücadelenin önemini vurgulamıştır.

● Konferans, ırkçılığa karşı mücadele ile silahsızlanma mücadelesi arasındaki ilişkilere parmak basmıştır.

● Konferans, Birleşmiş Millet-ler'in ırkçı rejimlere karşı silah ambargosu konusundaki kararını desteklediğini belirtmiştir.

● Konferans, sosyalist ülkelerin ulusal kurtuluş hareketlerine ve ırkçılığa karşı mücadelelere getirdiği katkılardan övgüyle sözetmiş ve gelişmiş ülkelerden gelen öğrencilere eşitlik, dostluk ve barış anlayışı içinde bilimsel, teknik ve kültürel eğitim olanakları hazırlayan Sovyetler Birliği Patrice Lumumba Üniversitesi'nin seçkin çabalarına teşekkür etmiştir.

● Konferans, Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen'in kurulması yolundaki çabaların ırkçılığa ve ırk ayırımına karşı verilen mücadeleyle ve ulusal kurtuluş süreciyle olan bağıntılarını vurgulamıştır.

● **Konferans, ele aldığı pek çok konunun yanısıra, Güney Afrika'daki, Amerika Birleşik Devletlerindeki, işgal altında Arap topraklarındaki egemen ve ırkçı baskılar için özel karar tasarılarını onaylama, aynı paralelde Lübnan'ın İsrail tarafından işgal edilmesi, Fransa'nın Zaire'ye müdahele etmesi, Büyük Britanya Birleşik Krallığının uyguladığı ırkçılık, Avustralya'da azınlık üzerindeki ırkçı uygulamalar, Nikaragua'daki ırkçılık, ABD, İngiltere yönetimlerinin ırkçı ve ayırımcı politikaları hakkında münferit özel kararlar almıştır.**

Maputo Toplantısı (Mozambik)

Bağlantısız Ülkeler Hareketi Koordinasyon Bürosu, Zimbabwe Yurtsever Cephesi'nin Örgüte kabulünü tavsiye etti.

2 Şubat 1979 günü toplanan Bağlantısız Ülkeler Koordinasyon Bürosu, Zimbabwe (Rodezya) Yurtsever Cephesi'nin tam üye olarak Harekete katılmasını tavsiye etti.

Bu karar, Mozambik'in Başkenti Maputo'da, Bakanlar düzeyinde yapılan ve dört gün süren olağanüstü toplantı sonunda alkışlarla kabul edildi.

Tavsiye kararı, nihai bildiride yer almakta ve «Zimbabwe halkının, yurtsever Cephe yönetiminde, özgür, bağımsız ve bağlantısız bir ülke için verdiği kurtuluş savaşına katkıda bulunan ve etkili bir destek» olarak sunulmaktadır.

Bağlantısız ülkeler, ister diplomatik ister silahlı mücadele biçiminde olsun, her türlü kurtuluş hareketini desteklediklerini ifade ettiler.

Nihai Bildiride, Afrika kıtasının güneyinde Emperyalizmin, Zimbabwe, Namibya ve Güney Afrika Cumhuriyeti halklarını en aşağılık saldırı, baskı ve sömürü biçimlerine boyun eğdirmek için ve aslında bölgedeki kendi çıkarlarını korumak amacıyla son kalelerini kullandığı belirtiliyor.

Emperyalizm bu kaleleri, komşu egemen ülkelere karşı askeri ve diğer operasyonları sürdürmek için de kullanıyor ve böylece uluslararası barış ve güvenliği ciddi olarak tehdit ediyor.

Emperyalizm, Afrika kıtasının güney bölgesindeki halkları ve zenginlikleri, büyük tekeller çıkarına kalleşçe sömürmeyi de gittikçe yoğunlaştırıyor.

«Koordinasyon Bürosu, emperyalizmin, ırkçı azınlık rejimlerine sağladığı ekonomik, politik ve diplomatik destek ile askeri ve teknolojik yardımı, bu rejimlere ırkçı, sömürgeci ve ırk ayırımcı politikalarını sürdürmeleri için olanak veren başlıca unsurlar olarak mütalaa etmektedir» diye ekleniyor Bildiri'de.

Ayrıca, Angola Halkının ırkçı Güney Afrika Rejimi ordusu karşısında kazandığı zafer de önemli bir destek oluşturmuş bulunuyor.

Bildiri, Sosyalist ülkelerin ve aynı şekilde barışa ve özgürlüğe tutkun tüm demokratik ülke ve güçlerin yaptıkları destek ve yardımlarla, Afrika ülkelerinin zafer kazanmasına katkıda bulunduklarını da kabul ediyor.

«Koodinasyon Bürosu, Afrika güneyindeki halkların kendi kaderlerini tayin için verdikleri mücadelenin, ister Afrika'da ister dünyanın başka bölgelerinde sömürge egemenliği altında bulunan diğer halkların mücadelesinden ayrılamayacağı kanısındadır ve bu halkların tümünün özgürlüğe kavuşması için dayanışma içinde olduğunu tekrar ilan eder» diye sürdürüyor Bildiri'de.

Aynı belge, ülkelerin ve halkların kurtuluş ve özgürlüğe kavuşma sürecinde, anti-emperyalist ve anti-sömürgeci devrimle bağlantısızlık siyasetinin gelişmesi arasında çözülmez bağlar bulunduğuna da işaret ediyor.

Maputo Bildirisi, paralı askerlerle desteklenen ve emperyalist güçler tarafından silahlandırılan ırkçı orduların, Afrika'da ön planda yer alan ülkelere karşı giriştikleri saldırı eylemlerini arttırdıklarını vurguluyor.

Sömürgeci ve ırk ayırımcı rejimlere emperyalistlerin, nükleer silah geliştirme için zorunlu araçları ve teknolojiyi yollamaları, silahlanma yarışına son vermek ve detantı sağlamak için dünya çapında harcanan çabalara açık bir meydan okumalıdır.

Bildiri, ABD, Fransa ve İsrail'in bu alanda ağır sorumluluk altında bulunduklarını a-

(*) Granma'dan Çevrimiştir.

(Devamı 14. Sayfada)

Irk ayrımına karşı mücadele insan hakları için mücadeledir

21 Mart, Irkçılığın yeryüzünden kaldırılması çabalarını simgeleştiren gün olarak anılır. Irkçılık bugün gerek ideolojik ve gerekse pratik olarak iflas etmiş gerici bir burjuva politikası ve uygulamasıdır ama çağımızda hâlâ daha, ırkçı rejimlerin bulunması bir yana, ırkçı ideolojiyi canlandırmaya çalışan akımların varlığı ve bunların çeşitli gerici tekel güçleri tarafından desteklenmesi, ırkçılığa karşı somut mücadele görevlerinin sürdüğüne işaret etmektedir. Klasik ırkçı yönetimlerin son kalıntıları Afrika'dadır ve bunlar, yerlerini şu ya da bu demokratik yönetime terketmenin sancılarını yaşamaktadırlar.

Irkçılar çocukların baş düşmanıdırlar

Ne ki, ırkçılığa karşı mücadele bugün, bu ırkçı rejimlere karşı mücadele ile sınırlı değildir. Çünkü ırkçılık bir yönetim biçimi ve devlet örgütlenmesi olarak yeryüzünde tecrit edilmiş olmakla birlikte, faşist rejimler altında yeniden canlandırılabilmekte, farklı uygulamalar olarak belli bir millete veya halka yönelik olan emperyalist ve gerici saldırılar içinde motifler olarak bile önemli bir etkinliğe tırmanabilmektedir. İsrail ve Çin, bunun günümüzdeki en ileri örneklerini oluşturuyorlar. İsrail'in Orta Doğu'daki yayılmacı siyasetinin ve Filistin Halkına karşı güttüğü soykırımcı saldırıların özü, ırkçılığı anlatmaktadır. Maocu Pekin yönetiminin ve Çinhindideki uzantılarının uyguladıkları zorbalıklar, ırkçılığın günümüzdeki biçimlerinden sayılabilirler. Çin'deki azınlıklar üzerinde koyu bir baskı uygulanmaktadır ve özel olarak Uygur'lar baskı yoluyla topraklarından kovulmakta veya zoraki asimilasyona uğratılmak istenmektedirler. Maoculuk yanlısı eski Kamboçya yönetimi de zorba ve barbar bir soykırımcılığın son örneklerinden biri idi.

Belli bir halka karşı güdülen ve imhaya yönelik olan «kafatasçı» ırkçılık bugün hâlâ daha faşist ideolojinin besin kaynaklarından birini oluşturması bakımından da insanlık için küçümsenmiyecek bir tehlikedir. Türkiye'deki faşist hareket, çeşitli tekel gruplarının Almanya'da, İtalya'da ve hatta ABD'de canlandırmaya çalıştıkları neo-faşist hareketler, militeyci siyasi hareketlerin emperyalizm ekseni etrafında geliştiği durumlarda vardıkları biçimler ırkçılığın sonuçlarına yakın amaç taşımaları bakımından, dünya barışı ve temel insan hakları üzerinde ciddi bir tehdit olabilmektedirler.

Öte yandan, emperyalist, saldırganlık dünyamızda yer yer sıcak savaşa ve istilaya dönüşmek için geçitler bulabilmektedir. Nikaragua'da, Zaire'de Şili'de ve benzeri ülkelerde militarist saldırganlık, hemen her zaman, geniş bir jenosid, kitle imha silahları aracılığıyla da, Vietnam'da dün ve bugün, Endonezya'da dün,yığınsal yoketme girişimleri şeklinde somutlanıyor. Dünya barışına ve halkların varlık koşullarına karşı girişilmiş bu ağır suçlar, aynı zamanda insan hakları çerçevesinde, üzerine gidilip hesabı sorulması gereken, tecrit ve mahkum edilmesi gereken olaylardır.

Bir yanıkla ve klasik biçimleriyle bazı ülkelerde devam edegelen ırkçılığın emperyalist metropollerdeki bir başka kalıntısı olarak da, göçmen işçiler sorununu, özel olarak da kızılderililer olayını saymak mümkündür. F. Almanya'da, Fransa'da yabancı ve göçmen işçiler, yerli işçilerden farklı işlemlere tabi tutularak açıktan ırk ve millet düşmanlığı güdülmekte ve emekçilerin birliğine saldırılmaktadır.

ABD'de de ise kızılderililer, yokolmanın sınırına kadar sürüklenmişlerdir ve tüm dünyanın tepkilerine rağmen ABD yönetimi bu alanda geri bir adım atmış değildir.

Bu nedenle günümüzde ırkçılığa karşı mücadelenin alanı ve somut görevleri, ırkçı yönetimlerle sınırlı kalmamakta, emperyalizmin bütün eylem alanlarını da içine almaktadır. Faşist ve gerici rejimler, emperyalizmin desteğinde, emekçi halk muhalefetini sindirme girişimlerini bazen öylesi bo-

(Devamı 14. Sayfada)

Afrika'da kurtuluş güçleri emperyalizmin ve gericiliğin bütün uzantılarına karşı silah elde mücadelesi sürdürüyor

YORUM (Baştarafı 4. Sayfada)

rasiyi», yerli tekellerle kol kola veren sosyal demokrasi kurtarmak» istemektedir! Bunu başarabilmesi için, kendini yeni silâhlarla donatmayı başarması gerekmektedir. Önce emekçilerin ekonomik olarak sıkboğaz edilmeleri, ardından buna karşı çıkacak tepkileri sindirmek bakımından özgürlüklerin rafa kaldırılması gerekmektedir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin başlattığı «DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLER» toplantıları, sosyal demokrasinin ve egemen sınıf güçlerinin karşısına emekçilerin taleplerini ve kitlesel güçlerini çıkarmak amacını taşıyor ve bu amaç etrafında gelişiyor. Emperyalizmin Türkiye'de yansıyan çaresizliğinin karşısına çare olarak demokratik güçlerin yığınsal direncini çıkarmaktan başka yol bulamadığı için sosyalistler, «kaldıraç güçleri» harekete geçirmek zorundadırlar ve bunun mücadelesini veriyorlar.

Her mücadele ister istemez, kapsamı içine giren sınıfsal güçleri sahneye çeker ama Türkiye'de bu aşamada gerçekleştirmekten uzak bulunduğumuz, budur. Demokrasi sorunu, özgürlüklerin ve emekçi haklarının korunması sorunu sadece Türkiye Sosyalist İşçi Partililerin sorunu olmadığı halde salonlara toplananların sadece TSİP'liler veya TSİP ekseni etrafında bulunanlar olması, *birilerinin, birşeyleri* kavrayamadığı veya kavramak istemediği anlamına geliyor. Ve yaşayacağımız süreçler, sadece sosyal demokrasi için değil, bu *birileri* için de öğretici olacaktır, olmak zorundadır.

Öğrenme, siyasal tutumlarda netleşmeyi doğuracak, netleşme, temel sınıf kutuplaşmasını saptırıcı etkilerden kurtarıp mantıki temellerine oturtacak, buradan da sınıf mücadelesinin mantığı çıkacaktır. Batı'nın ve «yerli soydaşlarının» kurtarmak istedikleri demokrasiye karşılık, bu demokrasiden kurtulmak istiyenleri belirleyici bir etkinliği ulaştırmadan da toplumsal süreçlerin önünde yürümek mümkün olmayacaktır.

BAŞYAZI (Baştarafı 3. Sayfada)

Son zamlardan yararlı çıkacak olan, kuşkusuz tekelci burjuvazi ve onun müttefiki egemen güçlerdir. Çünkü sadece onlar bu zamları üretimlerinin maliyetine eklemek hak ve yetkisine sahiptirler. Böylesi, zamcı politikayı Türkiye'ye dayatanların da işine gelecektir. Fiyatlar ne kadar yükselirse talep düşecek ve üretim, dolayısıyla ithalat gereksinimini azaltacaktır diye düşünülecektir. Zaten süt dahil bazı maddelerin fiyatlarının serbest bırakılması böyle düşünüldüğünün somut kanıtıdır.

Kısacası sosyal demokrasi, gericilerin, tutucuların, faşistlerin dillerinden düşürmedikleri «CHP demek zam demektir, pahalılık demektir, kuyruk demektir, yokluk demektir!» pelesengine haklılık kazandırmak ve bu yoldan *solun* itibarını düşürmek —kitlelerin önemli bir bölümü CHP'yi «sol» bir parti olarak bilmektedir— için eliden geleni ardına koymamaktadır!

(Baştarafı 8. Sayfada)

ka kesimi kendinden yana kazanabilecektir.

İkincisi, **faşizmi önlemekte başarı emekçi halkın faşizme karşı mücadelesine doğru yolda önderlik eden güçlü bir devrimci partinin varlığına bağlıdır. Faşizm karşısında işçileri sürekli olarak gerilemeye çağıran ve faşist burjuvazinin mevzilerini güçlendirmesine meydan veren bir parti işçileri yenilgiye götürmeye mahkumdur.**

Üçüncüsü, **işçi sınıfının köylüler ve şehirlerin küçük burjuva kitleleri karşısında doğru bir siyaset izlemesine bağlıdır. Bu kitleler oldukları gibi kabul edilmelidirler, onları görmek istediğimiz gibi değil. Onlar ancak mücadele süreci içinde şüphelerini ve yalpalamalarını yeneceklerdir. Onların kaçınılmaz tereddütleri karşısında sabırlı bir tutumla, proletaryanın siyasi yardımıyla ancak bu kitleler daha yüksek bir devrimci bilinç ve faaliyet düzeyine çıkabileceklerdir.**

Dördüncüsü, **devrimci proletaryanın uyanıklığına ve zamanında harekete geçmesine bağlıdır. Proletarya faşizmin onu gafil avlamasına meydan vermemeli, insiyatifi faşizme bırakmamalı, o daha henüz saflarını toparlamadan ona kesin darbeler indirmelidir. Faşizmin durumunu pekiştirmesine izin vermemelidir. Nerde, ne zaman başını kaldırırsa üzerine gidip onu püskürtmeli, faşizmin yeni mevziler ele geçirmesine müsaade etmemelidir. Fransız proletaryasının bunca başarıyla yaptığı budur.**

Faşizmin gelişmesini ve iktidara gelmesini önlemenin başlıca şartları bunlardır.» (a.g.e., sf. 22)

Dimitrov faşizme geçit verilmemesi için neler yapılması gerektiğini dört ilkesel madde halinde sıralamıştır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi anti-faşist mücadelenin bu temel ilkelerini şu veya bu şekilde dile getirmeyen hemen yok gibidir. Böyle olduğu halde siyasi eylem planında son derece yetersiz kalındığı açıktır. Şu halde ilkesel doğruların dile getirilmesi tek başına yetmemektedir. Onları hayata geçirmek için de doğru metodlar izlenmesi gerekir. Biz burada ülkemizin özgül şartlarında dünya işçi sınıfı hareketinin koyduğu ilkeler içinde faşizme geçit verilmemesi için somut olarak neler yapılması ne gibi metodlar izlenmesi gerektiğini bir kere daha ele alacağız.

(Baştarafı 16. Sayfada)

ması ve BM. kararlarının uygulanmasını reddetme, Kıbrıs Halkının, bağımsızlık ve adanın toprak bütünlüğü ile ilgili haklarını tehlike altına koymaktadır.

● **Portoriko Halkının kendi kaderini belirleme ve bağımsızlık hakları, ABD tarafından adanın devamlı kolonizasyonu nedeniyle, çiğnenmektedir.**

● **Dünyanın pekçok ülkesinde kadınların tam eşitliğinin reddi ve onların ekonomik ve sosyal bakımından en aşağılık konumlara itilmesi, haysiyetlerinin ellerinden alınması insan haklarının çiğnenişine açık bir örnektir.**

Dünya Kamuoyunca bilinen bu olguların ışığında Dünya Barış Konseyi, Uluslarüstü ve Ulusal tekeller gibi modern emperyalist ve gerici güçlerin, insanlığa karşı işlenen ve yukarıda bahsedilen cinayetlere doğrudan bulaştığını, bu ülkelerdeki siyasi ve ekonomik tahakkümünü devam ettirme amacıyla insan haklarını açık bir şekilde baskı altında tuttuğuna dikkat çekmektedir.

● **Barış teklike altında bulunduğu sürece, silahlanma yarışı artan bir hızla sürdüğü ve ırkçılık kendisini hissettirdiği sürece insan hakları tam olarak teminat altına alınamaz. Genel ve tam bir silahsızlanmaya gidilemesi adil bir Yeni Uluslararası Ekonomik Düzenin kurulması detantın askeri alanı da kapsaması, yanlış haberlendirmeye son verilmesi, diğer devletlerin içişlerine karışma girişimlerinin durdurulması, faşist rejimlere ve diktatörlüklere karşı kararlı mücadele; insan haklarının dünyanın her tarafında hayata geçirilmesi için tüm bunlar gerekli koşulları oluşturur.**

● **Faşist, askeri, ırkçı ve emperpalist rejimlerce cezaevlerine konulan siyasi tutukluların bir an evvel serbest bırakılması için Dünya Barış Konseyi çağrıda bulunur.**

● **Bütün ülkelerde, özgürlük ve demokrasi yanında tavır alanlara karşı uygulanan baskı, terör, keyfi hüküm ve işkenceye bir son verilmesi gerekir.**

● **İnsan hak ve özgürlüklerine karşı işlenilen suçlar hakkında delil toplanması için Dünya Barış Konseyine gerekse Birleşmiş Milletler örgütüne ve konuyla ilgilenen diğer örgütlere iletilmesini talep eder.**

● **İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin otuzuncu yıldönümü dolayısıyla Dünya Barış Konseyi dünya kamuoyunu ve bütün insanlığı, insanlık haysiyetleri ve hakları için yiğitçe mücadele verenlerle olan dayanışmalarını güçlendirmeye ve gerekli yardımı sağlamaya çağırır.**

New York, 8 Aralık 1978
Çev : U. Yılmazer
(Peace Courier'den çevrilmişyir)

IRK AYRIMINA KARŞI MÜCADELE

(Baştarafı 13. Sayfada)

yutlara vardırmaktadırlar ki, burjuva zorbalıkla içiçe geçmektedir. Bu, temel insan haklarını ve özgürlüklerini güvence altına alan uluslararası anlaşmaların toptan çiğnenmesi ve reddi anlamına gelmektedir. Bu yoldan ulusların egemenlik haklarına karşı girişilmiş sabotaj girişimleri, dünya barışının üzerinde ciddi bir tehdit unsuru olarak görülmelidir.

O halde ırkçılıkla, emperyalist, saldırganlık ve faşist rejimlerin uyguladığı zulüm biçimleri büyük ölçüde birbirlerinden etkileniyorlar. Bu, insan hakları için çizilen çerçeve içinde ırkçılıkla mücadeleyi olduğu kadar, tüm milli baskıları ve emperyalist saldırıları da, barış mücadelesinin boy hedefi haline getirmektedir.

İnsan hakları için, bu hakların elde edilmesi, korunması ve geliştirilmesi için verilen mücadele, taşıdığı zengin muhteva bakımından, ırkçılıkla mücadeleyi de, 21 Mart'larla sınırlı olmayacak biçimde ve sürekli olarak gündemde tutmaktadır.

MOZAMBİK (Baştarafı 13. Sayfada)

çıklıyor.

Bağlantısız ülkeler, ırkçı ekseni oluşturan Güney Afrika Cumhuriyeti, Rodezya ve İsrail arasında durmaksızın artan ve BM Genel Kurulunda pekçok kez mahkum edilmiş olan politik, ekonomik ve askeri işbirliğini açığa çıkarıyor ve kınıyorlar.

Bildiri'de ayrıca, emperyalistlerin BM'de, Güney Afrika Cumhuriyetine karşı ekonomik yatırımlara engel olmak için veto hakkına başvurmalarına işaret ediliyor.

Nihai Bildiri, azınlık rejimlerinin sert eylemlerine rağmen özgürlük için çarpışan mücahitlere saygılarını sunmakta ve gittikçe artan dirençleri, fedakârlıkları ve zaferleri dolayısıyla hayranlığa layık olduklarını belirtmektedir.

"Emek: Edebiyatın Baş Kahramanı,,

SEYYİT NEZİR

İşçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki mücadelenin çetinleştiği dönemlerde, «edebiyatın görevi» konusu, sosyalist yazarın gündemine yeniden ve tartışmalı bir biçimde girer. Bilince somut olarak kazanıldığı sanılan pek çok sorun, bir daha ve yeni durumların yüklendiği görevlerle birlikte kıyasıya irdelenir. İlerleyen hayat, toplumsal duyarlığın aldığı yeni boyutların, yeni anlatım olanaklarıyla sunuluşunu zorunlu kılar. Ve bu noktada, gerçekliğin geçmişten hangi izler ve mirasla geldiği, döküldüğü kalıbın kalıcı olanla ilişkileri ve bu ilişkilerin sağlam olup olmadığı üzerine, gerçekçi edebiyat saflarında, yer yer alışılmadık sertlikte kavgalar boy gösterir.

İşçi sınıfı mücadelesinin birliğini kuramadığı ve sosyalist eleştirinin, merkezi yönlendirme süzgecinden yoksun olduğu Türkiye gibi ülkelerde, soldaki bölünmüşlüğün edebiyata da yansıması kaçınılmaz oluyor. Dahası, bu bölünme, yukardan aşağıya (toriden eyleme, politikadan edebiyata) inildikçe, büsbütün dağınıklığa ve sorumsuz kümeleşmelere kadar varıyor. İticiliğin, daha işin başındaki yazara kadar yaygınlaşması, grupçuluk ve başkasını karalama adına doğruların unutulup yanlışlarda derinleşme, ülkemizdeki yazarın, bugün için bir bakıma yazgısıdır. Yazgısıdır, çünkü, yazarın kendisi bunu olağan görüyor, aşma çabası göstermiyor. Gerekçesi de hazır: Sosyalist partilerin birbiriyle didişmeyi zorunlu saydıkları bir ortamda yaratma özgürlüğü diye doğal bir hakkı bulunan sanatçı için hayatı değişik açılardan dile getirme araştırıcılığı haydi haydi geçerlidir! Kaldı ki, sosyalizmin araç ve yöntemlerini göstermek onun işi mi?

Sosyalist hareketin nesnel düzeyinin neye elverip elvermediği bir yana, bunu bahane ederek yazarın kolaya kaçması, en azından, «Partisiz sosyalist olunamaz! ilkesi açısından bağışlanır gibi değil! «İyi ama ben yazarım!»

Sen yazarsın ama, sosyalist ve de örgütsüz bir sosyalist yazarsan, burjuvaziye karşı yürüttüğün devrimci demokratik kültür mücadelesi, bu halinle kaç yazar!

Edebiyatımızın gerçekçilik üzerine arayış ve denemeleri bu minval üzre gelişirken ve üstelik toplumsal duyarlık yazarın önüne gelecekte hesabını çok ağır soracağı anti-faşist görevler sürerken, kendisinden öğrenmemiz gereken pek çok şey bulunan Gorki mirasına, büyük ustanın yıldönümü dolayısiyle bir göz gezdirmek ve hiç değilse temel doğrularının altını kalın çizgilerle çizmekte yarar var. Hem sosyalistin, ideolojik mücadelede edebiyata hangi bağlamda ve hangi ilkelerle eğilmesi, hem de sosyalist yazara, edebiyat ortamının kargaşasına hangi aralıklardan, hangi çabalarla çözüm götürebileceği konusunda Gorki'de somutlanan sosyalist gerçekçi ilkeleri, işçi sınıfı edebiyatının ana maddesini hatırlatma yönünden yarar var.

«Emeği kitaplarımızın baş kişisi yapmalıyız,» diyor Gorki. Bu öneri, yalnızca onun ekmeğini işçi olarak kazanmasından gelmiyor. Birey olarak somut durumu ona benziyen pek çok yazar, işçi sınıfının yazarı olmak düzeyine erişememiştir. Gorki, kendi gerçekliği ile kendi sınıfının gerçekliğini bütünleştirebilmiş bir yazardır. İnsanın kurtuluşunu, onun emeğinin ve işçi sınıfının kurtuluşunda görmekten kaynaklanıyor bu öneri. Sınıflı toplumun aşılmasının, işçiler ve onun yandaşı olan, emekçi olmaları nedeniyle demokrat bir ruh taşıyan insanlara bağlı bulunduğunu görmesidir, Gorki'yi sosyalist gerçekçiliğin öncü ustası yapan.

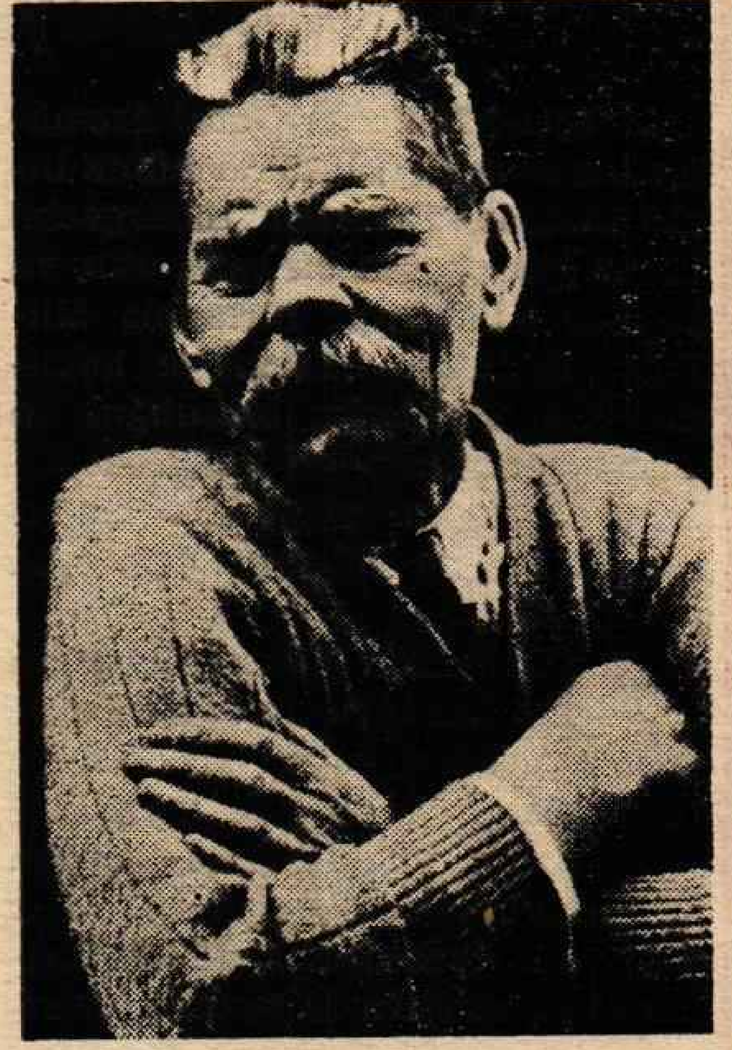
«İnsanı olan hiçbir şey ona yabancı değildir.» Bu nedenle *«İnsana değin kitapları okumaksızın insanı anlamamız olanaksızdır»* der. *«İnsanlardan, halktan başka gerçek yoktur»* diyen, ama en katışıksızından burjuva yazarı olan Tolstoy'u ve insanlığın demokratik kültür mirasının yaratıcılarını göklere çıkartışı ve bu miras özümlenmeksizin sosyalist, giderek komünist insanın yaratılamıyacağını belirtmesi bundandır. Marks'la Engels'in Shakespeare'i, Goethe'yi, Balzac'ı; Lenin'in Tolstoy'u ve devrimci demokratik Rus edebiyatı geleneğinin alkışlamalarının ipuçlarını, yalnızca ilke olarak değil, edebi olarak da Gorki'de bulmamız bundandır.

Daha doğru bir deyişle, Gorki, marksizmin teorik kaynağını bulduğu yerde, onun devralması gereken edebi mirası ve onu sosyalizm için dönüştürmeyi dâhice başarır. Böylece, yeni sınıfın kuracağı edebiyatın insani köklerinin, estetik kaynağının ne olduğuna çözüm getirir; bu çözümle uyumlu, dev boyutlu eserler yaratır.

Kuşkusuz Gorki, işçi sınıfı edebiyatının ne olması gerektiğini yalnızca eserleriyle göstermemiştir. Sovyet Yazarlar Birliği'nin gündemine gelen her türlü sorunla yakından ilgilenmiş, dahası, yazarlığı nasıl öğrendiğine ilişkin yaşam deneyleriyle işçi yazarları, genç yazarları sürekli yüreklendirmiştir. Onlara, yazma gereksinimini duydukları şeyi mutlaka yazmalarını, ama gerçeğe bağlı kalarak, sade ve duru bir anlatımla yazmalarını öğütlüyordu. *«Varoluşumuz hemen her zaman ve her yerde trajik bir konuma girmiştir. Fakat insanoğlu yılmadan çalışarak bu sayısız trajediyi birer sanat yapıtına dönüştürmüştür.»* Ama çekilen bir acıyı yazarken, gerçekliğe bağlı kalma zorunluğu, hiç de düş gücü ve buluş yetisini yadsımak değildir. Çünkü *«düş gücü de özünde dünya üzerinde bir çeşit düşüncedir.»* Öyleyse yazarın yaşantı zenginliği yanında, yoğun ve yaratıcı bir düş gücü de —gerçeklikle çelişmeyen, ama onu evrilişi içinde gösteren, bütünleyen düş gücü de— bulunmak gerekir.

Gorki, bu düşüncesiyle, yeni hayatın, sosyalist kuruluşun kahramanca yaratıcılarının, olması gereken yönleriyle anlatılmalarını da gerekli gördüğünü belirtmiş oluyor. Ülkemizde işçi sınıfının güncel sıcak mücadelesini geleceğe dönük ve olumlu yönlerini yücelten biçimleriyle anlatan ürünleri «slogancı» diyerek karalamaya çalışanlar da, gerçekte sosyalist edebiyatın bir geleneksel özelliğini görmezden geliyorlar.

Gorki, yetenekli olduğunu sanan, *«yazmaya yeni başlayan, ama yaratıcı çalışma*

Maksim Gorki

yapmaya vakitleri olmadığından» yakınan gençleri eleştiriyor ve şunu hatırlatıyor: *«Burjuvazi, kültürel gelişmenin, bütün insanlığın gelişmesi için kaçınılmaz bir gereksinim olduğunu hiçbir zaman anlamamıştır.»* Anladığı zaman da, Hitler Almanya'sında olduğu gibi, bu gelişmenin kendi zararına olduğunu görerek, insanlığın ilerici - demokrat kültürünü barbarca yok etmeye kalkışmıştır. Öyleyse bu kültür birikimini faşizmin saldırısından korumak, ileri, barış ve özgürlükten yana bir insanlık için ilerletmek, sosyalist yazarın ertelenmez, ivedi görevi oluyor.

Kimi yazarlar, kendi örgütsüzlüklerine gerekçe olmak üzere, Gorki'nin Ekim devrimi öncesindeki tavrını öne sürerler. Onlara göre, yazarın sosyalist anlamda görevini yapması için mutlaka Partili olması gerekmez. Gorki, menşevizme yakınlık duyan bir yazar olduğu halde, eserini ustalıkla ortaya koymayı ve işçi sınıfına devrimin duyarlığını götürmeyi başarmıştır. Ne ki o, sosyalist gerçekçi yazarın ufkunun Partili olmakla genişleyeceğini görmüş ve bunu ısrarla savunmuştur. Özellikle gerçekliğin evrilen yönünü görebilmesi ve okura, devrimci sınıfa yansıtabilmesi olanağı, yazarın örgütsel bütünleşmesiyle yaratılabilir.

Gorki, insanlığın devrimci-demokratik kültür birikiminin döl yatağına ektiği ürünlerinin genleriyle izlerini bütün çağlara ulaştıracak büyüklükte dev bir yazardır, dense, onun için yine de büyük söz edilmiş olmaz.

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin 30'uncu Yıldönümü Dolayısıyla Dünya Barış Konseyinin Açıklaması

Birleşmiş Milletler Genel Asembbesinin 10 Aralık, 1948 tarihinde İnsan Hakları Evrensel Bildirgesini kabul etmesinden bu yana otuz yıl geçmiş bulunuyor. Birleşmiş Milletler üyesi devletlerin ve hükümet-dışı örgütlerin, insanlığın en hayati sorunlarından birisi üzerindeki çabalarını yoğunlaştırmaları konusunda bu Bildirge belirleyici bir oynamıştır.

Bu Bildirgenin kabulünü, insan haklarını ilan etme ve savunma amacını taşıyan başka uluslararası bildirgelerin ve tavsiye kararlarının kabulü izlemiştir. Bunlardan birkaçını saymak gerekirse, Her Türlü Irk Ayrımının Ortadan Kaldırılması konusunda tavsiye kararları; Apartheid Suçunun Cezalandırılması ve kaldırılmasıyla ilgili Tavsiye Kararı; Medeni ve Siyasi haklar konusunda Uluslararası Anlaşma; Ekonomik, Kültürel ve Sosyal Haklarla ilgili Uluslararası Anlaşma.

Dünya Barış Konseyi bir taraftan, bir dizi ülkede insan haklarının teminat altına alınması konusunda elde edilen tartışılmaz başarılara dikkat çekerken, barışa yüce değerler veren herkesi, eskisinden daha derin ve yakıcı bir şekilde etkileyen insan hakları yönünde sürdürülen mücadeleye de işaret etmektedir. Dünyanın pekçok bölgesinde haklarını savunan insanlar hâlâ kitle halinde baskılara maruz kalmakta ya da fiziksel işkenceyle karşılaşmaktadırlar. Aynı şekilde insan haklarını açık bir şekilde çiğneyen, demokratları cezaevlerine koyan ve çıkarları ulus çıkarlarına ters düşen bir avuç insanın çıkarlarını kollamak amacıyla hertürlü keyfi idare ve şiddet yöntemlerine başvuran faşist ve gerici rejimlerin kurulduğuna tanık olunmaktadır. Dünya nüfusunun yarısı açlık ve kötü beslenme koşullarında kıvranmakta, 100 milyondan fazla kişi işsiz ve milyonlarca insan da karacahil bulunmaktadır Çokuluslu tekellerin yağması, artan enflasyon ve silahlanma yarışı insanların omuzlarına ağır bir yük olarak binmekte, yoksulluğu, ekonomik ve sosyal eşitsizliği artırmakta ve sonuç olarak da milyonlarca kadın, erkek ve genç insanın yabancılaşmasını getirmektedir. Emperyalizm, kolonyalizm, neo-kolonyalizm, ırkçılık, apartheid, faşim, neo-faşizm ve siyonizm sürekli bir biçimde insan hak ve özgürlüklerini baskı altında tutmakta ya da yok etmektedir.

En temel insan hakları teminat altına alınmadıkça ve ırk, milliyet, dil, din, ve cinsiyet farklılıklarına dayalı her türlü ayrım bütünüyle ortadan kaydırılmadıkça barış demokrasi ve özgürlük sağlanamaz. Barış ve halkların sosyal ilerlemesi ancak çalışma okuma, sağlık korunumu ve tam sosyal güvenlik hakları teminat altına alındığında gerçeklik kazanabilir.

Dünya Barış Konseyi'nin gündeminde yer alanlar içinde en fazla öneme ve önceliğe sahip olan konular, insan haklarının dünyanın dörtbir köşesinde hayata geçirilmesi ve özgürlük ve insan hakları için mücadele veren halkların desteklenmesi ile ilgili sorunlardır.

Dünya Barış Konseyi insan haklarının teminat altına alınmasıyla ilgilenen Birleşmiş Milletler örgütünün çeşitli organlarıyla yakın işbirliği içinde çalışmalarını sürdürmektedir. Dünyanın çeşitli bölgelerinde insan haklarının çiğnenmesi hallerinde BM organlarını ve Genel Sekreteri durumdan haberdar etmekte ve uygun kararların hayata geçirilmesi konusunda çaba sarfeden BM örgütünü vargücüyle desteklemektedir.

Ulusal barış hareketlerinden, diğer halk hareketlerinden, pekçok ülkenin kadın erkek, genç-yaşlı yurttaşlarından, kendi ülkelerinde insan haklarının ağır bir biçimde çiğnendiğine dair haberler gelmekte ve özgürlük ve demokrasi uğruna sürdürdükleri haklı mücadelelere yardımda bulunmamızı isteyen dilekçeler göndermektedirler. Bu talepler, insan haklarının nasıl çiğnenmekte olduğuna dair, görgü tanıklığı da dahil olmak üzere pekçok kanıtlarla birlikte sunulmaktadır, eski tutuklular, işkence sonucu ölen veya cezaevlerinde ölüme terkedilen kişilerin yakınlarının tanıklılığı, ya da herhangi bir ülkede yabancı tekellerin yağması ve siyasi ve ulusal baskılar sonucu ülkenin içine düştüğü çıkmaz.

İnsan Hakları üzerinde çalışmalar yapan Dünya Barış Konseyi'nin ilgili Komisyonu bu hakların geniş ölçüde çiğnendiği pekçok olayı devamlı olarak kendi Oturumlarında incelemiştir. Son yıllar zarfında Beyrut, Helsinki, Kopenhag, Basel (İsviçre), Varşova ve San José'de (Kosta Rika) bu tür Oturumlar düzenlenmiştir. Değişik ülkelerden jürileri ve tanınmış kişileri kapsayan Komisyon, pekçok ülkenin kamuoyu görüşlerini nakleden konuşmacılara söz hakkının tanındığı açık toplantılar düzenlemektedir. Komisyonun Oturumlarında en temel insan haklarının ağır bir biçimde çiğnendiği sayısız somut olay ele alınmıştır; ırkçı uygulamalar, apartheid, Berufsverbote sorunu(Federal Almanya Cumhuriyetinde özel yasaklamalar) ve siyasi, ekonomik, sosyal medeni ve kültürel hakların sınırlanması. Halkın duydukları, tanıklıklar ve deliller ve araştırmalar sonucu elde edilen bulgular ışığında Komisyon şu sonuca varmıştır ki; insan hakları ve en temel özgürlükler birçok ülkede ağır bir şekilde baskı altında tutulmakta ya da çiğnenmektedir.

● Halkların kendi —kaderlerini belirleme, bağımsızlık ve özgürlük gibi genel olarak tanınmış hakları Güney Afrika, Zimbabwe ve Namibia'nın ırkçı rejimlerince inkâr edilmektedir, böylelikle bu ülkelerde yaşayan nüfusun büyük çoğunluğunun hakları tümüyle ortadan kaldırılmaktadır. Bu ülkelerde sayısız ırkçı suç işlenmiştir ve bunların sorumluluğunu da azınlık rejimleri olduğu kadar aynı zamanda bu ülkelerle işbirliği yapan ve BM Anayasası ve pekçok BM Kararlarında belirtilen cesur önlemleri almaktan çekinen ABD, Büyük Britanya, Fransa, Federal Alman Cumhuriyeti, Japonya, İsrail ve İran da taşımaktadır. Bu ülkelerin sorumlulukları BM kararlarında belirtilmiştir.

● Filistin ve diğer Arap topraklarının İsrail saldırganları tarafından sürekli ve gayri meşru bir şekilde işgal altında tutulması ve Lübnan ve Filistin halklarına karşı girişilen saldırılar insan haklarının gözler önünde çiğnenmesidir. Anavatanına dönme, kendi kaderini özgürce belirleme ve bağımsız bir devlet kurma gibi vazgeçilmez temel haklardan Filistin halkı yoksun bırakılmıştır. Filistin Halkının tek meşru temsilcisi olan FKÖ'nün de katılımıyla Orta Doğu'da kapsamlı ve barışçı bir çözüme ulaşılması yolunu engelleyen çabalarla bu adaletsizlikler sürdürülmektedir.

● Irkçılık ve ırkçı ayrımlar Amerikan Birleşik Devletlerinde dörtnala yükselmektedir. Irkçı örgütlerin faaliyetleri sonucunda siyah nüfus ve diğer azınlıklar en temel haklarından yoksun bırakılmışlardır.

● Amerika kıtasının pekçok ülkesinden ve başka bölgelerde yaşayan yerli halklara karşı uygulanan ırkçı politikalar sosyal ilerlemeye set çemekte ve hatta bizzat bu halkların varlıklarını tehdit etmektedir.

● Bazı Batı ülkelerinde göçmen işçilere ve nüfus gruplarına karşı sürdürülen ayırımcı uygulamalar, insan haklarının çiğnenişine bir örnek oluşturmakta ve bu ülkelerde ciddi gerilimlere neden olmaktadır.

● İnsan haklarına karşı yaptığı saldırıların Şili Halkı için tam bir trajedi oluşturduğu faşist rejimin iktidarda bulunduğu 5 yıl tüm dünyadaki halklar için bir meydan okumadır.

● Duyulmadık vahşetler (kitle halinde katlimalar, onbinlerce insanın fiziksel olarak işkenceden geçirilmesi ve öldürülmesi) geçtiğimiz yıllarda Nikaragua'daki faşist Somoza rejimi tarafından uygulandı. Bu rejim (aynı şekilde Haiti Guatemala ve Salvador'daki diktatörlükler(pekçok yıldan bu yana bazı emperyalist ülkelerin ekonomik, politik, askeri ve moral desteğini almaktadır.

Irkçılığın ABD'deki somutu Kızılderililerdir

● Uruguay ve Paraguay'daki rejimler bu ülkelerde en temel insan haklarını ve özgürlüklerini baskı altında tutan ,insan haysiyetini ayaklar altına alan ve siyasi tutukluları vahşi ve ince bir işkenceden geçiren terör idaresinin hakimiyetine yönelmişlerdir.

● Kuzey İrlanda uzun yıllardan beri barbarca gaddarlıklara, sistemli cinayetlere ve hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmışına sahne olmuştur.

● İftira, zulüm, moral açıdan eziyet, yöneticilerin savurdukları tehditler ve Berufsverbote (meslekí yasaklar) Federal Almanya'da alışagelmiş günlük olaylar halini almıştır.

● Endonezya Halkının en iyi evlatlarından yüzbinlercesi siyasi inançlarından ötürü katledilmiş ve bugünde işkenceye maruz kalmaktadırlar, ya da insanlık hakları çeşitli biçimlerde ayaklar altına alınmaktadır.

● İran'da onbinlerce insanın trajedisi ve katledilmeleriyle ilgili gerçekler genellikle oldukça iyi bilinmektedir. Bu ülkede insan hakları kaba bir biçimde çiğnenmekte ve demokrasi savaşlarına karşı tüyler ürpertici işkenceler ve vahşilikler uygulanmaktadır.

● Sudan, Bahreyn, Oman, Güney Kore, Yemen Arap Cumhuriyeti ve Suudi Arabistan ve diğer bazı ülkelerde terörün hakimiyeti geniş çaptadır. (Siyasi ve adli keyfilikleri ve kanun dışılığı onaylamıyan insanların katledilmeleri)

● Kıbrıs topraklarının yüzde 40'ının sürekli işgal altında bulun-

(Devamı 14. Sayfada)

birlik

Sahibi: Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına Ahmet Kaçmaz — Sorumlu Müdür: Ali Aktürk — Yönetim Yeri: Parmakkapı Tel Sok. 2/4 Beyoğlu/İST. — Abone bedeli: 6 Aylık: 225 TL., 1 Yıllık 450 TL. yurt dışı iki katıdır. Avrupa Temsilciliği: Nilgün Doğançay — 6300 Giessen 1 Postfaach: 5322 Federal Almanya — Banka No: Nilgün Doğançay, Deutsche Bank Kontro Nr: 020 - 1640 Giessen - Deutschland — Baskı: Kültür Matbaacılık — Dizgi: Evren Matbaası - S.B.T.: 20.3.1979